

DOMOLJUB

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❧

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisal in dopisal se pošilja: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna petstvarna (šestina „Domoljubove“ širine 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. — Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Čekovni promet poštino-hranilnišnega urada št. 824.797.

Štev. 27.

V Ljubljani, dne 5. julija 1906.

Leto XIX.

Verska zavest.

Liberalci zaničujejo naše ljudstvo, zlasti našega kmeta zato, ker je vdan Kristovi veri. Zavoljo tega vpije dr. Tavčar in za njim njegova topa banda, da je naš kmet poživinjen in sirov. Ne očitajo mu zaostalosti zato, ker se preveč pije in pravda, marveč edino le zato, ker je veren. O klerikalstvu kriče, mislijo pa katoliško cerkev, o pomanjkanju omike vpijejo, edini namen pri tem jim je pa blatiti katoliško vero, o samostojnosti in neodvisnosti kmečkega stanu pišejo in govore, na umu jim je pa samo neodvisnost od katolištva.

Naše ljudstvo pa ve, da je prva reč naša sveta vera. Svobodno, neodvisno hoče postati, a prepričano je, da so pravi svobodi in resnični neodvisnosti edina trdna podlaga katoliška načela. Napredovati hoče v znanju in gospodarstvu, v politiki in splošni omiki, toda prepričano je, da je to mogoče le v trdni verski zavesti. Visoke cilje imamo, poguma je dovolj v naših srcih za delo in boj, a ne damo si pa vzeti prepričanja, da je krona vseh naših misli in želja Zveličarjev nauk.

Časi so resni. Od vseh strani se združujejo verski nasprotniki. Nedavno

se je na Nemškem ustanovila monistovska zveza. (Monist od grške besede monos — en sam, pomenja človeka, ki priznava samo eno moč na svetu, namreč moč nature, in taji Boga in dušo.) Ta zveza se hoče boriti proti vsaki veri in razširjati misel, da ni Boga, da človek nima duše, da ni nobenega božjega razodetja, in da po smrti ni življenja. Ustanovitelj te zveze je profesor v Jeni Hekel. Vse polno knjižic in tudi več časopisov jo izkuša razširjati. Jena je sicer daleč od slovenske domovine, toda Hekel je tudi pri nas zelo zelo domač. Akademija, ki so jo ustanovili mladi liberalčki, da bi med našim ljudstvom prirejala predavanja, je Heklovega duha; ravno tako tudi društvo liberalnih študentov Prosveta. Kaj bi bilo, ko bi ne imeli krščansko-socijalne zveze in njenih izobraževalnih društev, in ko bi naši vrli krščanski študentje z Dunaja in Gradca ne bili ustanovili svoje dijaške zveze.

Bližajo se počitnice. Liberalčki bodo silili med ljudi; zlasti liberalni študentje. Zato naj pa naša izobraževalna društva povabijo dijaško zvezo, da bodo njeni člani imeli priložnost zavirati pogubno delo svojih in naših nasprotnikov. In še nekaj! Med najboljša in najzaslužnejša dela v našem

času spada podpiranje ljudstvu in njegovim vzorom zvestih vseučilišnih študentov. Kdor more, naj pomaga! Žalostna resnica je, da se že med gimnazijci in realci širi Hekel. Brezverski profesorji to podpirajo. Če bomo spali, nam okužijo vso mladino.

Gorje zaspancem! Naši bravci poznajo razmere na Francoskem, kjer so katoličanom vzeli celo cerkve in prepovedali vsako versko znamenje na kakem javnem kraju. Pri zadnjih volitvah so zopet zmagali socialisti in brezverci s precejšnjo večino. Vzrok so pa katoličani sami. Iz strahu in nemarnosti se niso udeleževali volitev. Žalostno je brati o teh volitvah, a zraven na vso moč podučno. V ogromni večini volivnih okrajev, kjer so propadli možje krščanskega prepričanja, jim je manjkalo tristo do petsto glasov. Volitev se pa ni udeležilo tri do pettisoč volivcev. Doma so ostali seveda samo katoličani. Tako ravnanje je brezvestno. Tudi pri nas lahko rečemo, da ga ni kraja, kjer ne bi krščanski volilci bili v večini, tudi v Ljubljani in Postojni. Vendar so pa po mestih dozdej zmagovali liberalci. Kdo je kriv? Edino le nezavednost, strahopetnost in nemarnost. Ali bomo res to še tudi nadalje trpeli?

Letos bo meseca avgusta (dne 26.—28.) tretji slovenski katol. shod v Ljubljani. Pripravljajmo se nanj. Vzdriniti moramo zaspance, ogreti mrzle otrpnjence. Brezverskemu liberalstvu mora odklenkati na slovenski zemlji. Nič več in nič manj ni naš cilj. Če bo vsak storil svoje dolžnosti, ga dosežemo in potem šele bo prostora za svobodno, napredno ljudsko delo.

Izobrazbi.

Kratka zgodovina slovenskega naroda.

(Spisal Vevčan.)

II.

Doba slovenske neodvisnosti.

(Dogodki od l. 623 do 747 po Kr.)

V kakem položaju je bila takrat dežela, ko so jo Slovenci posedli, smo že omenili. Veliko dela in truda je bilo treba, da so jo zopet uredili in jo na vseh koncih in krajih zavarovali pred sovražnikom. Ali niso se mogli dolgo veseliti miru, kajti bojna tromba jih je zopet kmalu klicala na branik nove domovine. Na severozapadni strani Koroške, ki je bila med vsemi slovenskimi pokrajinami središče in tudi najgostejše naseljena, se je razprostirala Bavarska dežela. Njen knez Tesel se je bil polakomnil slovenske zemlje in res planil z vojski na Slovence, katere je tudi užugal. Ali ni se dolgo veselil svoje zmage, kajti že leto pozneje, 596, so se Slovenci zopet zbrali in prepodili Nemce nagloma iz dežele. Pa komaj se otresejo Slovenci Bavarcev, že jim jamejo zopet Lahi nagajati. Opomniti je treba, da niso bili takratni prebivalci Gornje Italije, ki je mejila s Slovensko italijanskega ali latinskega rodu, ampak nemškega. Imenovali so se Langobardi in so pred prihodom Slovencev zapustili te dežele, ki so jih potem posedli Slovenci. Radi lažjega imevanja jih čemo imenovati Lahe ne pa Langobarde. Pod svojim vojvodom Gizulfom so večkrat prestopili meje in napadali slovenske kraje, dokler jih niso Slovenci dodobra premagali in jih zapodili nazaj.

Od mnogih sosedov — sovražnikov, ki so jih imeli Slovenci, so pa bili najnevarnejši divji Obri, ki so stanovali na srednjem Ogrskem in od tod napravljali roparske pohode v vse sosedne dežele. Sorodni so bili nečloveškim Hunom, ki so bili najstrašnejša druhal — prava šiba božja. Kamor so ti pesoglavci prišli, so vse pokončali. Del Slovencev, ki so prebivali na Ogrskem, je moral priznati Obre za svoje gospodarje in jim tlačaniti okoli dvajset let. Ker se Obri niso pečali s poljedelstvom, so jih morali Slovenci zalagati tudi z vsem potrebnim živežem. Celo svoje sinove so morali dajati Obrom, ki so

večino svojih zmag izvojevali s slovensko krvjo.

Ali vstal je mož, Samo po imenu, ki je zrušil obrsko nadoblast in priboril Slovincem kakor tudi Čehom svobodo. Tlačeni narodi se vzdignejo in napadejo na treh krajih naenkrat svoje krvnike. Za Slovence je bila nevarnost še hujša, ker jih je ob istem času, ko so se borili z Obri, napadel tudi francoski kralj Dagobert. Videč to hudo stisko, pelje hrabri Samo slovenske čete sam nad Franke in Bavarce, ter jih tudi v tridnevni hudi bitki ob Muri na Štajerskem res premagal. Ta slavna zmaga je nekoliko obupane vojake slovenske in češke navdušila in kmalu so bili tudi Obri pobiti. Zgodovina pravi, da je potem Samo postal kralj in združil Slovence, Čehe in nekaj Polabcev v veliko narodno zvezo, ki ji je načeloval do smrti leta 658.

Ko je Samo umrl, so se Slovenci zopet ločili od Čehov ter si postavili za vojvodo Valduha. Ta vojvoda je bil plemenit vladar. Ko so Obri, potem ko so jih Slovenci naklestili, napadli Bulgare, je pod Alcijokom zapustilo devet tisoč bolgarskih rodbin domovino in zaprosilo kralja Dagoberta zemlje. Ta jih pa pošlje na Bavarsko, a naroči vojvodu na tihem, da naj vse Bolgare pomori. To se je tudi zgodilo, le Alcijoku in sedemsto rodbinam se je posrečilo uiti na Slovensko, kjer jih je Valduh ljubeznivo sprejel pod svoje varstvo.

Leta 705. in 740 so Lahi — Langobardi — dobili zopet skomine po Slovenski in poizkusili vnovič svojo srečo s slovenskim orožjem. Ali tudi sedaj se jim ni nič bolje godilo kot prej. Zapustiti so morali Koroško. Tako so si naši očetje ohranili zlato svobodo in neodvisnost, za katero so tako planteli. Če pravi sv. pismo, da so prebivalci Jeruzalema zidali to mesto s kamnom v eni roki, v drugi pa so držali meč, smemo isto trditi tudi o Slovincih, ki so pri grajenju svojih domov, morali bi ti vedno pripravljani na napad sovražnikov. In domovina, ki so zanjo prelili toliko srčne krvi, jim je morala biti ljuba in najdražje na svetu.

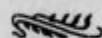
Popolno samostojno državo so imeli Slovenci, izvzemši ogrskih, od leta 576 pa do leta 747. Ko je Samo 623. leta osvojil tudi ogrske Slovence in jih združil s svojim kraljestvom, ni tedaj čudno, da Obri niso mogli pozabiti sramote, da so izgubili gospodstvo nad Slovenci in so vedno poskušali priboriti si prejšnjo nadoblast nad njimi nazaj.

Napadali so jih večkrat, ali leta 745. in 747. so prihrumeli v tako obilem številu nad vse Slovence, katerim je takrat vladal vojvoda Borut, da se je moral slednji obrniti do Bavarcev za pomoč. Bavarski vojvoda Odilon je sicer uslišal prošnjo Slovencev in res poslal svojo armado Borutu na pomoč ter sta zedinjeni vojski tudi Obre pokončali, ali za plačilo si je izgovoril, da ga morajo Slovenci priznati za vrhovnega vladarja. Ni težko uginiti, kaj da si je narod raje izbral, Bavarce in kolikor toliko svobode, ali pa strahovite Obre. Dasi so Slovenci imeli že dolgo let potem svoje lastne kneze, **se mora smatrat vsekakor leto 747 za konec popolne**

slovenske neodvisnosti, ker je moral takrat poslati vojvoda Borut v poročilo zvestobe svoja otroka Gorazda in Hotimirja na bavorski dvor. Živeča pri bavar-skem vojvodu Odilonu, sta se seznanila s krščansko vero in sta jo potem, kot vojvoda slovenska tudi širila med svojci — pogani.

Kar se tiče šeg in jezika poganskih Slovencev, bodi povedano, da so si tudi v novi domovini ohranili vse naprave, ki so jih prinesli seboj iz Rusije. Tudi pri ostalih Slovanih najdemo isto, da so se držali starih navad.

Ureditev države in zadružno življenje je isto, kot ga imajo drugi Slovani. Na čelu države stoji knez ali vojvoda imenovan; manjši deli dežele in zadruge imajo svoje župane ali starešine. Pomen narodnih zborov, ko so se shajali starešine in sploh vsi odrasli prosti možje, se je začetkom pri Slovincih zmanjšal in le pozneje prišel zopet do veljave. Kakor ostali pogani, so imeli tudi Slovenci več bogov in boginj, najvažnejši so Perun (bog groma in bliska), Triglav (bog časov), Kurent (bog hrupnega veselja), Svetovid in Radogost, izmed boginj pa Vesna (pomlad), Živa (lepota-ljubezen) in Morana (usoda-smrt). Hudobni bogovi so besi ali črti. Živili so se poganski Slovenci in tudi pozneje kot Kristjani s poljskimi pridelki in od čred. Ob-lačili so se moški v srajce, hlače, jopič in ogrinjalo, ženske pa v krilo, robč in pečo. Stanovali so v malih lesenih hišicah, drug pri drugem. Šele v krščanski dobi najdemo zidane hiše. Pri ženitovanju vidimo pred vsem staro pogansko navado, ki jo imajo vsi narodi. Ženin ni prišel neveste snubit, ampak kar zajahal konja in zdirjal po deklico ter jo ugrabil tudi zoper njeno voljo brez vednosti starišev. Taki zakoni so bili veljavni ker so bili v navadi. Takratni slovenski jezik je bil čistejši od današnjega, ki ima precej primesi tujih jezikov.

Političen pregled.

DRŽAVNI ZBOR.

Minuli teden so v državnem zboru še vedno preračevali premembo obrtnega reda. Trgovski minister Foršt je sprejel odposlance alpskih rokodelskih in obrtnih zastopstev, ki je došlo v spremstvu nekaterih poslancev, da mu obrazlože svoje želje glede izpremembe obrtnega reda. Dalje je prišlo v razpravo dne 27. julija vprašanje o začasnem proračunu, katero je sprožil ministerski predsednik baron Bek, ki je ob tej priliki zopet razvijal svoj program ter lepo prosil zbornico, naj vendar dovolj začasnemu proračunu. Za njim so govorili poslanci različnih strank, ki so izražali svoja mnenja o novi vladi. Pri tej priliki je prišel do besede tudi dr. Tavčar, ki je to pot zatajil samega sebe ter se postavil vendar enkrat na višje slovensko stališče ter opustil strupene napade na Slovensko Ljudsko Stranko. Seveda, ko je začel govoriti o volilni preosnovi, se ni mogel ogniti svoji politični nerodnosti, s katero je malodane pokazil, kar je v ostalem povedal. Dejal je namreč, da slovensko ljudstvo ne mara za splošno volilno pravico. To dr. Tavčarjevo trditev moramo odločno zavrniti. Na stoterih javnih ljudskih shodih so

se mnogi tisoči slovenskih volivcev izrekli za splošno in enako volilno pravico, samo oni, ki so izven ljudstva in ne spadajo k njemu, so proti nji. Dr. Tavčar je v svoji neprekosljivi nerodnosti podiral samo to, za kar je hotel govoriti. On bi moral govoriti, da slovensko ljudstvo zahteva na podlagi splošnosti in enakosti več poslancev nego mu jih daje vladna predloga. Korošci in Štajerci se sklicujejo vendar na splošnost in enakost, dr. Tavčar pa vpije v državnem zboru, da Korošci in Štajerci splošnosti in enakosti ne marajo. Ali se ne pravi to, podirati zahteve koroških in štajerskih Slovencev? S tem zadnjim svojim nastopom je Tavčar zopet dokazal, da ni več za politično rabo. In ker gospod dohtar ni za politiko, naj jo že vendar enkrat pusti pri miru. Saj ima drugod dovolj posla. Slovenske koristi so prenujne in preresne, nego da bi se mogli stari dohtarji na njih učiti politične abecede.

DR. PLOJ GOVORI.

Pri omenjeni priliki je govoril tudi štajerski poslanec dr. Ploj, ki je dejal, da ne more zaupati vladi in tudi ne dovoliti začasnega proračuna, ker bi to pomenjalo zaupanje, katerega pa sedanja vlada ne zasluži. Ne zasluži pa zaupanja zlasti vsled zadnjih dogodkov pri glasovanju v odseke za volilno preosnovo, kjer so se odklonile zahteve glede spodnještajerskih mandatov. Govornik je tudi ožigosal razmere v slovenskih okrajih in izjavil, da spodnještajerske politične oblasti z gotovim namenom povsod zapostavljajo slovenščino.

DR. ŽITNIK ZA OBRATNIKE.

Poslanec »Slovanske zveze« dr. Žitnik je pri glavni razpravi glede preosnove obrtnega reda, ki ga je že izdelal stalni obrtni osek na podlagi vladne predloge, govoril z ozirom na slovenske razmere izvršnost ob živahnem odpravljanju svojih tovarišev. Povdarjal je potrebo preureditve in izpopolnitve obrtnega zakona, vsled izpremembe gospodarsko-političnih vzrokov v teku zadnjih desetletij. Govoril je nadalje o načelnem vprašanju, o katerem je že stoletja boj, ali je namreč toliko hvaljena obrtna svoboda, neomejena konkurenca in »prosta igra sil« v gospodarskem življenju edino pravo sredstvo, ki more povzdigniti razvoj obrtnega stanu; ali ni morda primeren red v obrtniškem stanu pravo sredstvo, ki more in mora braniti obrtnike in rokodelce proti opim nepoštenim življenjem, ki v brezobzirni konkurenci izrabljajo vsako sredstvo. Dr. Žitnik je dejal, da mora biti danes vsakomur jasno, da ne more in ne sme vsakrati nastopiti in izvrševati obrta, ako ni usposobljen in strokovno izučen. K povzdigi obrtnega stanu bo torej prav gotovo mnogo pripomogel dokaz usposobljenosti: S tem se hoče doseči, da se povzdigne strokovna izobrazba na eni strani in stanovska zavest obrtniškega stanu na drugi strani. Slednjemu se mora dati zakonito varstvo v boju za vsakdanji kruh, da si obdrži saj ono polje, ki mu ga še niso vzele tovarne. Po novem obrtnem redu se bo zahtevala obvezna izkušnja vajencev in prosta izkušnja mojstrov. Od vajencev se bo zahtevalo, da vajenec redno dokonča svoj učni čas, ki ne sme trajati manj kot dve in ne več kot štiri leta. Novi obrtni red tudi določa, da pouk na kaki obrtni šoli več ne zadošča za samostojnega mojstra. Po razmerah šol mora vsak učenec obrtne šole še eno ali dve leti delati kot pomočnik. Svoj skrbno sestavljen govor je dr. Žitnik sklenil s sledečimi besedami: Bog blagoslovi, varuj in obdrži pošteno rokodelstvo, ki je poleg kmečkega stanu jedro vsakega napredka in posredno tudi države, da nekdanj zlatega dna rokodelcem ne poplavijo kalni valovi propada in revščine.

VOLIVNA PREOSNOVA.

Volivna preosnova je še vedno v odseku in bo ostala najbrže še precej časa tam. Tu določajo število poslancev posameznim deželam in sestavljajo volivne okraje, kolikor še ni storila vlada v svoji predlogi. Dosedaj so bile na vrsti poleg Dalmacije in nesrečne Štajerske že nekatere druge dežele. Minule dni so se pričekali za Galicijo, za katero zahtevajo Poljaki 110 poslaniških mest. K tej zahtevi zmigujejo z glavami in ramami Nemci in vlada. 102 bi jim pustili, seveda, če se tudi tu dovoli Nemcem posebna klobasa, da dobe en nemški mandat, kakor si to žele na Kranjskem za tisto peščico svojih nesrečnih Kočevarjev. Poslanec Vasilko se je pritoževal v odseku, da priznavajo vsled poljske vsemočnosti Rusinom le 8 galiških mandatov, dasi imajo pravico do 42 mandatov. Rusini bodo glasovali za zvišanje mandatov v Galiciji, Nemci pa le pod tem pogojem dovolijo Poljakom še en mandat, če Poljaki pritrdé nemškemu mandatu v Bjali v Galiciji. Pri razpravah o porazdelitvi volivnih okrajev na Češkem, Moravskem, v Šleziji in na Kranjskem, bodo predložili knez Hoenlojeve predloge. Poleg predlogov o nemških in čeških mandatih nameravajo tudi predložiti, da se ustanovi na Kranjskem še en nemški mandat in en slovenski državnozborni mandat. Baje je že zagotovljena za te predloge večina odseka za volivno preosnovo.

DR. ŠUSTERŠIČ V DELEGACIJAH — ZA JUGOSLOVANE.

Dr. Šusteršič je imel v delegacijah daljši govor, v katerem je ostro prijel avstrijsko politiko na jugu napram Jugoslovanom. Napačna je po njegovem mnenju avstrijska politika na jugu, avstrijska diplomacija ondi nima zmisla za jugoslovanske težnje in ne razume ljudske duše. Opozarjal je slabo stališče, ki ga ima naša država na Balkanu in opomnil, da med Slovani na Balkanu nimamo prijateljev ampak samo sovražnike. Povsod na Balkanu, v Črni gori, Srbiji in Bolgariji, nas sovražijo do dna duše. Opozarjal je dalje na razmerje med Hrvati in Ogrri in očital vladi, zakaj je zamenjara Hrvate pod Kluenovo vladno in so bili leti prisiljeni obrniti hrbet Dunaju in začeli so segati Mažarom v roke, katere so prej tako črtili. O perečem vprašanju glede razmerja Avstrije do Ogrske pa je dejal, da moramo z Ogrri skleniti pogodbo, zgraditi moramo novo poslopje. Zraven pa ne smemo pozabiti, da smo navezani drug na drugega iz gospodarskih in političnih vzrokov. Ogrri sami ne morejo zase biti velemoč, pa tudi mi ne brez Ogrrov; le skupaj moremo tvoriti velesilo. Le združeni moremo ustvariti tako moč, ako hočemo doseči višje in večje politične in gospodarske namene. Po mnenju dr. Šusteršiča se mora torej z Ogrri na vsak način skleniti mir na pametni podlagi. Za svoj govor je žel odlični predsednik »Slovanske zveze« jako živahno pohvalo.

DR. ŠUSTERŠIČ CESARJU O JUGOSLOVANIH.

Ko se je vršil drugi dvorni obed je cesar nagovoril dr. Šusteršiča in ga opomnil, da je govoril zelo ostro o balkanski politiki. Cesar je dejal, da ni reš, da je avstrijska politika na Balkanu sovražna Slovanom, marveč zasleduje dosledno smoter, da se vzdrži samostojnost balkanskih držav. Dr. Šusteršič je odgovoril: Jugoslovanom neprijazna notranja politika raznih vlad je povzročila, da mogoče neopravičeno balkanski Slovani ne zaupajo avstrijski balkanski politiki. Govoril je iz globokega domovinskega prepričanja. Dalje se je

razgovarjal cesar z dr. Šusteršičem o notranje-političnih vprašanjih, ki se tičejo Jugoslovanov.

KRVAVI DOGODKI NA RUSKEM.

Ruski revolucionarji na delu.

Varšavsko orožništvo je dobilo brzozjavno obvestilo, da so ruski revolucionarji iz Pariza tja poslali osem bomb in več drugih razstrelivnih stvari. Revolucionarji hočejo razrušiti most pri Sosnovici. Neki član državnega zbora je dobil brzozjavko, da je v hiši predsednika neke izraelske občine, bila skrita bomba.

Upori ruskega vojaštva.

Že zadnjič smo omenili o mnogih uporih vojaštva. Položaj je vedno slabši in hati se je, da bodo ti upori za Rusijo usodepolni. Položaj v Kronstatu se je zelo poslabšal, mornarji in vojniki se upirajo vsaki pokorščini. — Z Vladikavkaza poročajo, da je streljala 18. gorska artiljerijska brigada iz topov in revolverjev na druge baterije. Uporno baterijo so razorožili. Iz Batuma poročajo: Moštvo trdnjavske artiljerije je zahtevalo službeno in gospodarsko izboljšanje. Ker so ostali opomini častnikov brezuspešni, so poklicali oddelek kozakov, da zasedejo vojašnico in zabranijo moštvu, da bi se ne polastilo pušk in topov. Moštvo se je pomirilo, a pobeignilo je več vojakov v stanovanja drugih stotnij, ker so se bali, da začno kazaki streljati nanje. Uprlo se je še več stotnij, a čete so jih obkolile. Drugo jutro so se vojaki pomirili in nastal je zopet red. V Sevastopolu se je uprli ondotni trdnjavski topničarski polk, toda pehota in artiljerija sta ga obkolila. Zaplenili so topove, nakar so se udali z rokami, katere so zaprli, a je pobeignilo 80 mož. Iz Odesa se poroča, da je med ondotnim topništvom velika razburjenost. Moštvo se noče pokoriti.

Nemiri med ljudstvom. Nove stavke.

Moštvo trgovskega brodograja v Črnem morju je sklenilo, da stavka še cel mesec. V Peterburgu stavkajo peki. Stavkajočih je 4000. Stavkajoči peki so zabranili tudi mojstrom, da ne morejo peči kruh. Zalogo kruha so polili z vodo. V Peterburgu se celo boje, da pričnejo stavkati tudi policisti.

V Čianturi, središču manganovih rudnikov pričeli so štrajkati vsi delavci. 20.000 po številu, ker se ni ugodilo njihovim zahtevam. Na Ruskem-Poljskem je najbrže ustaja. Pretrgana je brzozjavna zveza med Varšavo in Peterburgom. Iz drugih strani se zopet poroča o kmečkih uporih. Vse je nezadovoljno v Rusiji in izvršil se bo še velik preobrat v veliki ruski državi, predno bodo prišli mirni in srečni dnovi ruskemu ljudstvu. V tem burnem položaju zboruje ruski državni zbor naprej in se poteguje za pravice ljudstva, seveda brez pravega uspeha. Širijo se celo vesti, da namerava car sredi julija poslati ruski državni zbor za tri mesece na počitnice.

Listek.

Dva sina.

(Rusko spisala Marija Marković.)

Mož mi je zgodaj umrl in ostala sem sama s svojo deco, dvema sinoma. Treba je, da ju odgojim, da njima posvetim vso svojo skrb. Zato sem prodala svoje posestvo, svoje zemljišče. A težko je nam ubogim, prodajati svoje imetje, ki smo si

ga pridobili s krvavimi žulji. A prodala sem vse. — — — Dela mi tudi zdaj ne manjka, včasih mi celo zmanjkuje časa, da bi se malo porazveselila s svojo deco.

Moj Andrejko je bil jasnook, vesel in živahen deček. Dostikrat me je razjezil s svojo razposajenostjo, a mnogokrat tudi razveselil. Vasiljko pa je mlajši, tih in miren. Že od mladih dni je nekako zamišljen. Ni se hodil igrati z drugimi otroci in malokdaj ga je bilo slišati na vrtu. Andrejko beži po vasi, vrne se ves rdeč in zasopel, smeje se in šali, da je veselje. Glej, oni pa sedi za hišo na vrtu, ogleduje cvetlice, posluša ptičje petje, gleda in misli. Včasih leži celo popoldne nepremično na vrtu in zdi se, kot bi nekaj prisluškoval.

»Kaj si tako zamišljen, sinko?« ga vprašam.

»Mislim, kako je svet velik in lep.«

Ko je bil še majhen deček, je poznal vse cvetlice in vedel, kdaj cveto in kje, poznal je ptice in natanko vedel, kdaj odlete v jeseni v tuje kraje in kdaj se vrnejo spomladi. Bog mu je to tako dal, pravijo ljudje. Pustite mu to veselje, ker mu ga je Bog dal!

• • •

Nekega dolgočasnega jesenskega večera sem se zabavala s svojima sinkoma in ju učila, kot sem vedela in znala. Razgovarjala sem se z njima in jima pripovedovala to in ono. A Andrejku je bilo kmalu dovolj. Začel je meti oči in zdehavati. Spravila sem ga v posteljo, kjer je še brbljal in se igral dolgo časa, predno je zaspal. Vasiljko pa bi sedel celo noč pri meni in me poslušal.

Prebudim se ponoči in vidim, da ne spi.

»Sinko, zakaj ne spiš?«

»Ne morem. — — Zakaj je, mamica, noč tako temna?«

»Bog je hotel, da je temno po noči, da lažje počivamo in spimo. Spavaj, sinko moj, spavaj!«

Za nekaj časa obmolkne, a zaspati neče. Ko posveti mesec skozi okno, se vspne po koncu in gleda vun na vrt. Slednjič zaspi, a motijo ga nemirne sanje.

Andrejko ni tak. Jutranje solnce že precej časa obseva naravo, a on še trdno in mirno spi. Kakor je Vasiljka težko uspraviti zjutraj po koncu. A ko se dvigne ta nagajivček, skače in vriska po hiši, da se vse trese. Povsodi ga je vse polno.

Vasiljko je mlajši, a vendar sviri in poučnje svojega bratca. Andrejko je nagle in se razburi kakor iskra. Često se po tri- ali štirikrat na dan stepe na ulici z otroci za kako malenkost.

»Andrejko,« reče mu včasih Vasiljko, »zakaj si žalosten?«

»Natepli so me, boli me.«

»Vidiš, bratec, ko bi bil miren in lepo doma, bi se ti ne bilo nič zgodilo in ne bil bi žalosten.«

»E kaj, doma ne morem čepeti vedno,« in že je zopet zunaj sredi med otroci.

Andrejko pozna vse ljudi po vasi in če ga je treba kam poslati, gre z veseljem in opravi hitro, a vedno dobi še zra-

ven časa in prilike za svojo zabavo. A Vasiljko se ne pomudi nikjer, ne spušča se v igre in če se loti kakega opravila, se zamisli vanj, da je za vse drugo slep in gluhi.

• • •

Deca moja, deca moja!

Prišla je pomlad in mladeniči so dobivali listke za nabor. Mraz me je pretresel, ko sem to čula. Pogledovala sem svoj sinova, bila sta že čvrsta, dorastla mladeniča.

Andrej je dobil listek in določeni dan za nabor se je v mojo veliko žalost kmalu približal. Mladeniči so vriskali na vasi, a vriskanje je bilo otožno, zamolklo. Marsikak oče in mati sta s strahom spremljala sina v mesto, da bi preje zvedela njegovo usodo. Tudi jaz in Vasiljko sva sedla na voz in spremljala Andreja. Polja in drevesa so švigala mimo nas, sedeli smo na vozu molče in komaj sem vedela, kaj se godi z menoj. Le če sem pogledala svoja sina, me je obšla kakor neka tiho groza.

Prišli smo do hiše, kjer se je vršilo novačenje. Andrej je odšel v hišo, z Vasiljkom sva čakala s težkim srcem zunaj. Zdelo se mi je, da sanjam hude sanje, iz katerih se moram zdaj zdaj prebuditi.

Kmalu se pojavi na pragu Andrejko. Vzeli so ga! — — Črno se mi je hotelo narediti pred očmi. Naslonila sem se na Vasiljka.

»Ne žalujte, mati,« skušal me je tolažiti postaren mož. »Brez vojakov ni mogoče biti na svetu. Vas sin bo še junak, boril se bo za domovino, kot sem se že tudi jaz. Tudi jaz sem bil dolgo časa vojak.«

Pogledala sem mu v oči, a bile so hudobne, nekako ugasle. Bože moj! — — A moj sinko — — njegova duša je še čista kakor golob, sveta, njegov pogled je jasen in na obličju mu cvete še cvetje nedolžnosti. — —

• • •

Prišlo je jutro — — žalostno jutro.

Andrej je odhajal k vojakom. Spravljala sem skupaj njegove stvari. Kako mi je bilo pri srcu — to bi mogla razumeti le skrbna mati, ki se je kdaj poslavljala od svojih otrok.

Sočutiti more to le čuteča mati, ko se poslavlja od njega sin, ki odhaja v bedo in zlo. — —

Plakala sem za njim, plakalo je za njim polovico vasi. Odšel je — in ostal mi je samo Vasiljko.

• • •

Leto pozneje je odšel k vojakom tudi ta. Zdelo se mi je, da je v meni zamrlo srce, preveč je bilo žalostno, da bi moglo čutiti še večjo bolešč.

Spremila sem ga do mesta, kjer sva se ločila. Podnevi in ponoči se s solzami v očeh spominjam onega dneva.

Ostala sem sama, čisto sama. Samo bridka žalost je moja stalna tovarišica. Minilo je leto, minilo drugo, potekalo je tretje, četrto, peto. Zdelo se mi je, da so me obdali črni oblaki, skozi katere mi sijete samo dve zvezdi — moja sinova.

Nekega večera proti Božiču sedim ob pozni uri pri peči in predem. Nekdo potrka na vrata. Hitim odpirat. Sveti Bog!

»Vasiljko, sin moj, Vasiljko! A kje je Andrej?«

»Ni ga več Andreja, mamica. Legel je v hladni grob in nič več ne vstane iz njega.«

»Kakor bi bila že vedela — vsak dan in vsako noč sem ga objokovala. Bil je podoben očetu, zdrav in čvrst in živahen kakor oče — umrl je tudi v zgodnjih letih, najlepših letih, kakor oče.«

»Mamica, postarali ste se, ali ne? Kako ste živeli? Ste veliko trpeli?«

»Veliko, jokala sem, ko sem vstala, in jokala, ko sem šla k počitku. Tako sem živela.«

»In jaz, mamica, sem prišel k vam umret.« —

Gledam ga in gledam — mlad je še, a kakor zlomljena cvetlica.

»Sinko moj! Kaj naj storim zate, da te ohranim pri življenju, povej, povej. Ako je moja srčna kri zate zdravilo — prelijem jo rada zate, ako te ozdravi moje trpljenje, rada je prenašam še nešteto let, samo ti ozdravi, Vasiljko, samo ti ostani pri meni!« — —

Vasiljko je govoril resnico. Pešal je in umiral kakor umira svetilnica, ki ji je manjkalo olja. Obležal je, obnemogel in zatisnil oči k večnemu spanju. — —

Kako naj je tudi živel? Vojaški napor in vezbanje mu je oropalo moči in zdravje.

»Nisem se rodil za to, mamica«, rekel je pogosto, »da bi ubijal ljudi v vojski. Taki niso za vojsko, kot sem jaz in vojska ni za take.«

Ko je ležal na bolniški postelji težko bolan, je upiral vame svoje oči in tožil:

»Kako je svet velik in krasen — a jaz nisem živel na svetu, samo pripravljaj sem se, da bi živel.« — —

Ukončala je smrt njegovo mlado življenje in ostala sem sama. —

Edina uteha mi je, kadar mislim na svoja sina. Često se mi sanja, da ju vidim kot mlada otroka, nikoli, da ju vidim kot vojaka.

Živo stopi pred mojo dušo Andrejko, vesel, razposajen in živahen, kako skače in vriska po hiši, Vasiljko pa tih in zamišljen sedi med cvetjem na vrtu.

Prebudim se — vse je pusto in prazno okrog mene kakor v grobu, kamor odidem kmalu, kmalu. Na svidenje Andrejko in Vasiljko! Na svidenje!

Nov krompir. L. 1896. je dobil profesor Heckel iz Urughaya kakor lešniki debele sadove krompirja, ki raste divji ob reki Mercedes. Krompir je bil docela neužit in l. 1901. je prišel Heckel na misel, da bi se morda rastlina docela premenila, če bi jo posadili v naši zemlji. To je resnično storil in dosegel ne pričakovano velike uspehe. Novi krompir je plodovitejši, ima boljši okus in to prednost, da prezimuje in ni torej treba vsako leto posebej saditi. Tudi nima nanj nobenega vpliva bolezen, ki uničuje pogostokrat dosedaj znani sejani krompir. Vspeva dosti boljše na močvirnatih krajih in konji, osli in koze jedo zelo radi njegovo listje in stebila.

Razgled po domovini.

+ Na tretji slovenski katoliški shod v Ljubljano! Vsa društva, vse slovenske župane, občinske odbornike, sploh vse zavedne slovenske može in mladeniče pozivamo, da se vzdignejo v velikem številu na tretji slovenski katoliški shod v Ljubljano. Naj bi ne bilo slovenske vasi, iz katere ne bi prihiteli može in mladeniči na katoliški shod. Vsi, ki dobro hočete slovenskemu ljudstvu, prihitite v Ljubljano, da se združimo v mogočen klic po naših pravicah! Društva dobe pozive prihodnje dni. Ako bi kako društvo po pomoti ne dobilo poziva, naj se oglasi! Društveni odbori naj imajo takoj seje ter se naj potrudijo za najobsežnejšo udeležbo. Zglasilne pole dobe te dni župni uradi. Prosimo preč. župne urade, da tudi oni takoj razvijo v družbi zavednih mož v župniji najživahnejšo agitacijo. Sestavite živahno delujoče agitacijske odbore. Vsa društva in vsi posamezniki naj svojo udeležbo naznanijo pri svojih župnih uradih. Društva naj ondi naznanijo tudi, ako pridejo s pevskega zbora, zastavami i. t. d. S tako urejenimi naznanili se prihrani mnogo stroškov. Župni uradi naj določijo zglasilnice najpozneje do 30. julija na naslov dr. Evgen Lampe v Ljubljani, želeži pa je da to store še prej in da se zato udeleženci takoj naznanijo pri župnih uradih, da bo hitro podan natančni pregled iz katerih okrajev je treba posebnih vlakov. Glavna manifestacija bo prirečena za najširše ljudske množice v nedeljo, dne 26. avgusta tako, da se jo bo mogel vsakdo udeležiti. Po dohodu vlakov bo slovesni odhod na slavnostni prostor na vrt v »Alojzijevišče«, kjer bo sv. maša, potem pa se otvori III. slovenski katoliški shod. Govorili bodo najodličnejši govorniki iz vseh slovenskih dežel. Tudi zastopniki drugih slovanskih narodov prihitite na naš shod. Po shodu bodo obedi, potem pa velika ljudska slavnost, ki bo aranžirana na najširši podlagi. Tu bodo nastopala društva iz vseh slovenskih pokrajin, nastopali bodo ljudski govorniki, sviralo bo več godb, koristno se bo združevalo z pravo ljudsko zabavo. Zvečer bodo posebni vlaki zopet odhajali. V ponedeljek, 27. avgusta se prične delo v odsekih in se nadaljuje v torek 28. avgusta. Vsak večer zaključuje delo slovesni shodi. Pri naznanilih o udeležbi je torej treba povedati, koliko oseb se udeležijo iz posameznih župnij shoda samo v nedeljo 26. avgusta in koliko tudi 27. in 28. avgusta. Na vsak način je želeži, da je tudi 27. in 28. avgusta obilna udeležba od strani svetnih in duhovskih naših somišljenikov in da se teh posvetovanj posebno živahno udeležijo mnogobrojni zastopniki občin, društev in tudi naša vrla mladina. Vstopnina bo za vse priredbe dne 26. avgusta 40 vin, za osebo, za vse tri dni pa 1 gl. za osebo. Sedaj pa takoj na živahno delo povsod, kjer se razlega slovenska govorica! Slovenci iz Kranjske, Štajerske, Koroške, Primorske in drugih dežel, podajmo si na III.

slovenskem katoliškem shodu bratske roke v delu za povzdigo slovenskega ljudstva. Na shod, da pokažemo svetu, da se zavedamo in da hočemo napredovati!

Spomin na bitko pri Kustoci. Že v zadnjem »Domoljubu« smo poročali, da se je zbralo v Ljubljani okrog 200 bojnikov, da bi praznovali tu slovesno 40letnico na pomenljivo zmago. A vojaška oblast je odpovedala tem hrabrim možem, ki so pri Kustoci prelivali kri za domovino, godbo. Vse je bilo ogorčeno nad takim postopanjem z možmi, ki tega nikdar niso zaslužili. Solze žalosti so se lesketale v očeh pogumnih junakov, katerih prsa so dičila razni križi in svetinje, ko so gledali grdo nehalnost. Naš katoliški dnevnik »Slovenec« je ostro ožigal to početje vojaških oblasti. Vsi oni bojniki, ki so prišli v Ljubljano slavit zmago, so bili hvaležni »Slovincu«, ki je edini upal povedati prizadetim krogom v brk, kar jim gre. Že pa se je našel zopet nek slovenski list, kateremu je prav, da so pustile vojaške oblasti na cedilu naše vrle slovenske junake. Ta izdajalski list, ki si ga vsakdo že lahko sam misli, je »Slovenski Narod«. Seveda, kar »Slovenec« po vsej pravici graja in obsoja, tisto mora »Narod« odobravati in hvalliti. Tudi bojniki morejo iz tega obnašanja »Naroda« spoznati, kako nizkoten je ta list. Toda kaj so mar liberalcem-okolu »Naroda« naši junaki! Kadar slavi kak liberalec 10letnico, ali kako drugo slavlje, tedaj se mu pojo hvalospevi na vseh konceh, a za može, ki so reševali čast domovine, se pa liberalci ne zmenijo. K tej slavnosti ni bilo nobenega zastopnika liberalnega občinskega zastopa. Po drugih krajih so se udeležili tudi županje slovesne službe božje. Seveda v Ljubljani se pa Hribar za take malenkosti ne briga.

Z nemškimi dopisi nazaj! V radovoljsko sodnijo je prišel nek sodnijski adjunkt Lušin po imenu. Na enkrat je postalo vse poslovanje v njegovem oddelku nemško, dasi smo doslej prejeli večinoma slovenske dopise. Čudno je, da si upa mladi nemški uradnik uradovati v popolno slovenskem okraju v nemškem jeziku. Najboljše sredstvo proti takemu postopanju je, da vsi župani, župniki in drugi pošljejo vse nemške dopise nazaj in zahtevajo slovenskih. Uradnike plačuje ljudstvo, zato pa sme tudi ljudstvo zahtevati, da se uraduje v tistem jeziku, katerega ondotno prebivalstvo govori. In v tem slučaju je jezik samo slovenski.

Dober dopisnik je steber svojega lista. Z bistrim očesom opazi vse, kar se v kakem okraju zgodi takega, da je vredno, da tudi drugi izvedo. Čenčarije presliši, osebnosti ne upošteva. Hitro in jedrnat o njegovo poročilo. Naj že piše o političnem nasprotniku, naj poroča o družini, o zadrugah, o nesrečah, o občinskem gospodarstvu, o zdravstvenem položaju, o pijančevanju, o izobrazbi itd., vselej je njegovo geslo — resnica. Veselo ga je uredništvo, veseli čitatelji, vesel in zadovoljen pa je tudi on, ko kmalu opaža, kako je prinesel v občino več življenja, nove misli, več ozira in čuta za skupnost, ko vidi zdrave uspehe javne kontrole. Tako je za vsak kraj dober dopisnik eden prvih in najimenojnejših socialnih delavcev. Naj noben kraj ne bo brez dopisnika. Pero v roke! Hvaležni bomo cenjenim dopisnikom »Domoljuba«, če se bodo ravnali po tem navodilu in nam hitro ter kar tako vsako važno reč sporočili. Skušnja uči, da je tam naš list najbolj razširjen od koder prihajajo dopisi.

Hinavščina socialnih demokratov. Vsa lumparija socialnih demokratov se je pokazala pri zadnjih občinskih volitvah v Idriji. Brezverski socialni demokratje vedno tulijo, da se bore za splošno in enako volilno pravico. V ta namen celo uprizarjajo stavke in groze tistim, ki so proti splošni in enaki volilni pravici. Tudi naša Slovenska Ljudska Stranka je bila in je še vedno najbolj vneta zagovornica enake in splošne volilne pravice, ker le po tej bo prišlo v naši deželi kmečko ljudstvo do veljave. — Znano je, da so najhujši protivniki in sovražniki splošne in enake volilne pravice slovenski liberalci, ki so priznani nasprotniki kmečkega in delavskega stanu. Sedaj pa gre socialna demokratična stranka in se pri občinskih volitvah za III. razred v Idriji združuje z liberalci zoper Slovensko Ljudsko Stranko ter pomaga na ta način liberalcem do zmage. Naši pristaši so dobili od 191 do 188 glasov, združeni liberalci in socialni demokratje pa 222—220 glasov. To dejanje, ki ga je izvršila socialna demokracija v Idriji, je najgrše hinavstvo, najpodlejšje izdajstvo delavskega stanu. Ali je še kaj kak pošten slovenski delavec, ki bo zapal stranki, ki se brati z najhujšimi sovražniki delavstva, ki ne pripusti ne kmetu ne delavcu najmanjših pravic, ki životari le še po milosti uradniških glasov. Proč od hinavske socialne demokracije, ki bo kmalu žalostno poginila, ker stranka, ki živi samo od hinavščine, se ne more dolgo držati.

Občinski odbor v Železnikih je soglasno imenoval za častna občana predsednika c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani g. Alberta Levičnika in g. kranjskega okrajnega glavarja A. Pirca, ker sta pripomogla, da se vrše vsak mesec v našem trgu sodnijsko uradni dnevi, politično uradni dnevi pa vsak drugi mesec po enkrat.

V Trzinu je bil 24. junija dobro obiskan delavski shod, na katerem so govorili Čebulj in Glavič z Jesenic, Mikelj iz Kamne Gorice in Moškerc iz Ljubljane. Shod je izrekel zaupanje poslancem »Slovenske Ljudske Stranke« ter se izjavil za enako in splošno volilno pravico.

Slovenski obrtniki na Kranjskem, ki stannujejo po večini v mestih, so v državni zbor poslali poslance Tavčarja, Ferjančiča in Planšana. Več tednov se je obravnavalo v državnem zboru jako važno obrtno vprašanje. Nad 120 govornikov je bilo oglašanih, ki so se potegovali za koristi obrtnikov. Izmed teh treh slovenskih liberalnih poslancev, ki so s pomočjo obrtnikov prilezli na Dunaj, ni nikdo odprl ust. Le naša dva slovenska poslanca dr. Žitnik in dr. Korošec sta ob živahnem odobravanju zastopala koristi slovenskih obrtnikov. »Slovenski Narod« pa zopet udarja po teh dveh poslancih, ki sta storila več kot svojo dolžnost. Še tisto poročilce, ki je ima od teh dveh govornikov je zlagano, poročal je ta list drugače, kakor mu je naznanil njegov poročevalec z Dunaja. To so zastopniki!

Zdravila so se podražila s 1. julijem in sicer so lekarnarji zvišali cene za celih 34 odstotkov. Država bi morala preprečiti to povišanje, drugače se bo ljudstvo še bolj zatekalo k raznim zakotnim mazačem, kakor se godi doslej. Lekarnarji bogate in si kupujejo hiše, revno ljudstvo mora pa s svojimi žulji to plačevati.

Bralno in izobraževalno društvo društvo se je ustanovilo na Trati pri Poljanah. Pristopilo je društvu mnogo mladeničev in mož. Predsednik društva je č. g. tratarski župnik Čebašek.

Moža je hotela zastrupiti. V Spodnji Straži pri Novem mestu so orožniki aretirali 77 let staro ženo posestnika Rusa in njenega 13-letnega nečaka Jožefa. Dolže in, da sta v kavo primešala 45letnemu posestniku Eliju Rusu fosforja, da bi ga bila zastrupila.

Veliko gadov je letošnje leto. Od raznih krajev smo že čuli, koliko je te strupene zaloge v letošnjem letu. Treba je opozarjati otroke, naj bodo previdni pri nabiranju jagod, in naj ne letajo bos po gozdovih.

Za častnega člana je imenovalo prstovoljno gasilno društvo v Vodicah na Gorenjskem ondodnega župnika in duhovnega svetnika preč. g. Šimna Žužka.

Posestvo na ljubljanskem Rožniku je prodano. Kupil je od gospe Peršin za 42.000 K gostilničar g. Karol Bergman.

Slepar na delu. Po Posavju hodi neki okoli 30 let star mož, ki pravi, da se zgradi v Novem mestu frančiškanske cerkev in pobira od moža po 75 krajcarjev, češ, da za to dobi vsak čez 14 dni ali dva meseca podoba. Na Posavju je osleparil na ta način že mnogo oseb. Tudi drugod po deželi je napravil že mnogo takih sleparij. Posvarite ljudstvo pred tem sleparjem, orožniki naj pa tega sleparja vendar že primejo.

+ Volitev župana v Selcih. Pretečeni teden je bil izvoljen za župana v Selcih g. Franc Šmid, zvest pristaš Slovenske Ljudske Stranke. Dosedanji župan gosp. deželni poklanec Fr. Demšar je odklonil izvolitev zaradi preoblih opravkov in oddaljenosti od občinske pisarne, in ker ve, da bo tudi sedanjí gospod župan deloval za blagor občine po načelih Slovenske Ljudske Stranke.

Se en slovenski novomašnik v Ameriki. To je č. gč Jernej Ponikvar iz Blok, ki je pel novo sv. mašo 24. junija v Clevelandu v cerkvi sv. Lovrenca, kjer pastiruje kot župnik Slovenec g. Fr. Krže. Eden bratov g. novomašnika je že mašnik misijonske družbe svetega Vincencija o. Jakob in deluje sedaj v Eggenbergu pri Gradcu na Štajerskem. Dve njegovi sestr. sta pa usmiljenki; ena deluje v ljubljanski bolnišnici, druga pa deluje misijonsko doli v Makedoniji. Bog živi g. novomašnika v tujini!

«Slovenski Narod» priporoča mesto umrlega Berkša za državnega poslanca trboveljskega liberalnega župana Roša. Ta mož je odločen pristaš umazanega «Naroda», in se je jako čudno vedel pri zadnji volitvi za V. kurijo. Katoliški volivci gotovo ne bodo oddali glasov človeku, katerega priporoča brezverski «Narod». Saj je med 8 kandidati, ki so se prijavili, dosti boljših mož nego je Roš.

Potrjen deželni zakon Cesar je podpisal po kranjskem deželnem zboru sklenjeni zakonski načrt o zgradbi nove okrajne ceste iz Krmelja v Tržišče v radeškem in mokronoškem cestnem okraju.

Milo zopet podraženo. Tovarnarji mila so sklenili, da milo zopet podraže za 1 K pri 100 kg. To je že tretje podražanje mila v enem letu!

Nesreče. V Spodnji Šiški je posestnik Tome iz Delnic povozil sinčka delavke Frančiške Oblak. Voz je otroku zmečkal vso glavo. — V Ardu pri Raki je pogorela hiša Alojzija Gorenca. V hišo je planil 72letni starček And. Kolar, da reši nekaj obleke. Hiša se je nad njim podrla in starček je zgorel. — Pretekli četrtek je povozil brzovlak v Kresniških Poljanah 11letnega šolarja Janeza Kukovica. Nesel je sestrí južno in ob srečanju dveh vlakov ni pazil na brzovlak. Otrok se je pripravil na prvo sv. obhajilo. — Povožil je v Starem trgu pri Ložu Matevž Hec triletno

hčerko posestnice Marije Žnidaršič, ki je bila takoj mrtva.

Vseslovenski delavski shod se je vršil v nedeljo 1. julija v Preski. Prišli so semkaj odposlanci raznih delavskih in izobraževalnih društev. Zapazili smo zastopnike iz Koroške in Primorske. Popoldne je blagoslovil delavski dom v Preski g. dr. Krek in imel naudušen govor, po cerkveni slavnosti je bila ljudska veselica. Več društev je došlo z zastavami. Udeležencev je bilo jako veliko, a bilo bi jih še mnogo več, da ni bilo v soboto tako neugodno vreme, ki je marsikoga preplašilo.

Romanje na sv. Goro pri Gorici se ne vrši kakor je bilo nameravano, dne 14. julija, temveč meseca septembra, najbrž dne 8. in 9. sept. Preloži se je zato, ker bi se ga mnogi radi udeležili, pa jim sedaj ni mogoče.

Sentviška Žirovnika se pereta in pereta v «Slovenskem Narodu», pa se ne bosta oprala, če tudi vse kaplane pohrustata. Kar smo pisali, ostane pribito in naj Žirovnika dobita tudi sto »zanesljivih prič z lastnoročnimi« (?) podpisi. Priporoča jih pa še prav posebno to, ker pošiljata svoje dopise v — «Slovenski Narod». Le tako naprej, gospoda, da vaju bo ljudstvo bolj spoznalo.

— Posestniki onih krajev, koder se bodo letos vršile poletne vojaške vaje, se opozarjajo, da naj poravnajo poljske ali gozdne škode po izvršeni vojaški vaji takoj zahtevajo pri dotičnem častniku, kateri večinoma po vsakej vaji s kakim jezdecem, opremljenem z belo zastavo, pohojene dele parcel obhodi in pregleduje. Na poznejše pritožbe in odškodninske zahteve se vojaška oblast le malo ozira. Prezreti se ne smejo oklici občinskih uradov, kateri napovedo dan in kraj cenitve škode, kakor tudi sestavo cenilne komisije. K cenitvi naj vsak prizadeti gospodar osebno pride, da lahko tudi sam storjeno škodo ceni oziroma se podcenitve obvaruje.

Gorenjske novice.

Iz kamniškega okraja.

—g V mestni hranilnici. Kar ne morejo pozabiti ustanovitve nove hranilnice, zato se pa jeze nad strankami, če slučajno denar vzdigajo. Kdor se pride tja po denar in se ga bo izpraševalo, kam ga bode naložil, naj dotičnemu bodisi g. Vedlinu ali pa kdor nadleguje stranke v brk pove, da mu to ni prav nič mar. Potem jih boste pa že ukrotili.

g Ko se je hranilnica ustanovila smo jasno navedli uzrok, ki je privedel meščane do tega koraka, namreč Koschierjevo blebetanje. Sedaj se išče zopet raznih zvijač, češ, hranilnica se ni ustanovila proti mestni, ampak proti okrajni. Drugod se zopet govori, hranilnica in prva okrajna posojilnica sta v zvezi. Kako je z mestno, smo že pojasnili. Kar se pa tiče okrajne, smemo trditi, da se nova hranilnica ni ustanovila proti okrajni ali z ozirom na okrajno, obenem pa moramo pripomniti, da ni hranilnica in posojilnica v prav nikaki zvezi z okrajno posojilnico, ampak, da je popolnoma samostojni zavod.

g Predsednik mestne hranilnice Potokar je zbolel. No sedaj pipčar Koschier lahko sam gospodari v hranilnici.

g Liberalci v Kamniku se boje farovškega petelnja. Menda bi ga radi konfiscirali; to bi jim jako prav prišlo.

g Treščilo je v soboto dne 23. junija na Gozdu v neko kaščo. V pravem času so še prihiteli sosede skupaj in zadušili ogenj. Ako

bi le malo zamudili, bi bila velika nevarnost za vso vas.

g Iz Kamnika odide davkar Ravnikar. Liberalci so pred časom v svojem lističu pisali, da je to za mesto zelo zaslužen mož. Takrat smo že opomnili, da ves Kamnik ne ve druge zasluge, kakor da je ud telečje družbe, in pa kar seveda zraven spada, liberalci od nog do glave.

g Kumra smo zadnjič pri miru pustili; sicer se ne bojimo svojih političnih nasprotnikov a opraviti imeti z iančarji, se nam ga Pameten naj bi bil in miroval — pa ne. Zdi se nam, kot bi hotel z glavno zid predreti. Zabavlja in javka, da mora vendar že dosti biti. V vsakem dejanju vidi politično smer, zabavlja čez duhovne in kakor se sliši, še papeža ne pušči pri miru. Kakor rečeno, pustili smo ga dolgo pri miru, če bo pa le brcal, ga bomo pa le zlasali. Potem pa zabavlja, da se mu hoče vzeti eksistenca; kdo Vam jo bo vzel, sam s svojo kratkovidnostjo.

g V Dobu je dne 28. junija umrla občesposlovana blaga gospa Marija Vilarjeva v 64. letu svoje starosti; njena smrt po kratki bolezní je prišla res vsem nepričakovano, posebno še zato, ker se je tako težko umisliti v zgubo tega, kar je človeku ljubo in drago. Visoki in preprosti, sploh vsi, ki so jo poznali, so jo spoštovali. Blaga rajnica je bila res izredna občudovanja vredna žena: vzorna, pobožna krščanska žena, skrbna mati, do vseh dobrotljiva, modra in previdna v vseh rečeh. Tudi njen najhujši sovražnik — a sovražnika sploh ni mogla nobenega imeti — ne bi mogel najti madeža na njenem vzornem krščanskem značaju. Veličasten pogreb dne 30. junija je pričal, kako je bila pokojna gospa splošno spoštovana in priljubljena daleč na okrog. Pevski zbor izobraževalnega društva, kateremu je bila blaga gospa posebno naklonjena, ji je zapel v slovo dve žalostinki. V miru počival blaga mati! Lahko rečemo, da cela okolica sočustvuje in žaluje z občesposlovano rodobino Vilarjevo.

Iz kranjskega okraja.

g Iz Smartna pri Kranju. Zadnjo nedeljo meseca junija je imelo tukajšnje »Izobraževalno društvo« svojo veselico. Priredila se je igra: »Krčmar pri zvitem rogu«. Vsi igralci so povoljno rešili svoje vloge, posebno pa je brivce pošteno obril krčmarja. Moški pevski zbor je pokazal to pot, da je od zadnje veselice prav veliko napredoval. Z največjim zanimanjem pa je občinstvo, med katerim smo opazili več odlične gospode iz Kranja, poslušalo tamburaše. Saj so pa tudi dobro udarjali. Izvežbal jih je č. g. Hybašek iz Kranja, za kar mu je tukajšnje društvo gotovo hvaležno. Želeti je, da ohranijo naši fantje veselje in vneemo za petje in godbo, ki blaži srce!

g Hranilnica in posojilnica v Smartnem pri Kranju dobro napreduje. Račun prvega pol leta kaže, da je bila potrebna. Prometa je bilo v šestih mesecih: 165.256 K, beri: sto petinšestdeset tisoč dve sto šestinpetdeset kron. Hranilnih ulog se je ušlo v tem času nad 78 tisoč kron. Posojil se je oddalo nad 17 tisoč kron, drug denar je naložen pri »Zvezih«.

g Mlekarna v Predosljeh je prav dobro zastavila. Vkljub raznim ugovorom nezadovoljnih pristopajo vsak dan novi člani. Sedaj se dovaža mleka vsak dan do 340 litrov, ki se plačuje po 9 do 10 vinarjev, kar je za začetek čisto dosti. Zadovoljni moramo biti, da smo dobili prostor, kjer je izvrstna voda. Dobra voda pa je za uspevanje mlekarne prvi pogoj.

Iz raznih krajev Gorenjske.

Novice iz Št. Vida nad Ljubljano.

Strašno uro smo imeli preteklo soboto dopoldne. Okrog 10. ure se je stemnilo tako.

da smo kar pričakovali nekaj posebnega. Nato se je vzdignil vihar, kakoršnjega ne pomnimo z lepa. Med silnim naliivom je ruval drevesa ali jih lomil čez pol, odkrival strehe in premetaval kozolce, da je bilo strah. Zlasti veliko škodo je napravil na Medanskem polju in po gozdih. Voda je udrila v mnoge hiše, pa tudi strehe niso mnogo držale. Občutna škoda je zadela tudi škofove zavode in župnijsko cerkev, kjer je vihar odtrgal v kupoli tri okna z okvirji vred in jih vrgele v sredo cerkve. Hvala Bogu, da se to ni zgodilo na praznik, ko je v cerkvi polno ljudstva.

Sklep šolskega leta v škofovih zavodih bo 14. julija. Ob tej priliki bodo prevzvišeni knezoškof trem gojencem podelili zakrament sv. priče.

Lepa cerkvena slovesnost se je v nedeljo vršila na Glinici. Preč. gosp. p. Hugolin je blagoslovil križev pot in dva prenovljena oltarja. Glinčani so storili vse, da je bila slovesnost kar mogoče veličastna in vzpodbudna. Njihove gorečnosti za lepoto hiše božje Bog gotovo ne bo pustil brez plačila.

Še več šole bomo imeli prihodnje leto. Sedaj smo imeli štiri razrede s tremi vzporednicami, prihodnje leto pa dobi vzporednico tudi 4. razred ali pa se bo morebiti otvoril 5. razred.

Dolenjske novice.

Radeške novice.

d Sova izlegla piščeta. Kdor tega ne verjame, naj gre pogledat k meni gori v Svibno k krojaču g. Jožefu Strnišu. Otroci so našli sovino gnezdo, vzeli iz njega jajca in jih nadomestili s kokošimi. Sova je bila v resnici tako neumna, da tega ni opazila in jih pošteno valila, dokler ni začelo čivkati pod njo. Potem so jih vzeli in nesli domov.

d Na sejmu porodila je pri nas neka žena. Mož jo je nagovoril, naj gre z njim na sejma, da mu bo poganjala. Potem je pa porodila na poti domov. K sreči je bila blizu neke hiše, kamor so jo zanesli.

d Jetnik všel. Nevarni tat, znan pod imenom Čičev Jančec iz Brunske gore je ušel 30. junija našemu jetničarju, ko mu je prinesel zahtreke. Ima na vesti več hudodelstev in so ga ravno drugi dan nameravali odpeljati v Novo-mesto v zapor. Zandarmerija ga pridno zasleduje. Bog daj, da ga dobijo. Pred kratkim je prišel iz Nemčije in so ga koj na cesti aretirali.

d Od neznanega napadalca je bil napaden naš mladenič Alojzij Simonič v brnskem bregu, ter dobil precej težak udarec po glavi, to se je vračal iz vinske kupčije domov. Po-večilo se mu ga je odpoditi, kot močan še pri zavesti, nato je precej daleč bežal in naposled onemogel obležal. Denarja ni dobil in se ne ve še ali je maščevanje ali zločin.

d Od nas odpotuje g. davčni pristav Ivan Solmajer in bo marsikatero žejno grlo žalovalo na njim, kakor se po trgu govori.

iz krškega okraja.

d V nedeljo 1. t. m. je bil prav vesel dan na celo faro. Ta dan so namreč prejeli šolski otroci prvič »nebeškega kralja«. Obhajanci so se zbrali pred 6. uro v šolskem poslopju in v spremstvu gg. župnika in kapelana šli v lepo okrašeno cerkev sv. Janeza Evangelista. Na čelu spreveda sta nosila dva dijaka banderi presv. Rešnjega Telesa. Pod korom so otroci molili jako ganljivo krstno obljubo. Med slovesno sv. mašo je nagovoril otroke g. Jakob

Zust in jih potem obhajal. Vsakemu se je videlo, kako je bil presunjen ob tem svetem trenutku. Tudi veliko odraslih je prejelo sv. zakrament. Po svetem opravilu je bil skupen zahtreke pri g. kaplanu.

d Čuje se, da nas bodo obče spoštovani gosp. Jak o b v kratkem zapustili in šli v sosedno faro Sv. Duh. Tam nadomestujejo župnika gosp. Anton Jerič. Z njegovo pomočjo so ustanovili »Čebelico«, ki je v kratkem času nabrala za 300 K medu.

d Dne 8. julija bomo imeli v Krškem zlato poroko: Poročila se bodeta »v drugič« oče in mati našega priljubljenega gosp. župnika Janeza Renierja. Slavnost se bode vršila v jako velikem obsegu. O tem vam poročam prihodnjič. Do takrat zdravi!

d Iz Cerkelj na Dolenjskem. 30. maja je po Cerklnskem in bližnjem polju toča precej škode naredila. Največ se pozna na rži. Župan ima ravno tam največ rži vsejane. Tudi njegovi ni toča prizanesla. Toraj ni mogel pozabiti, okrajnemu glavarstvu naznaniti škodo in prositi cenila, ker bi njemu tudi prav prišlo, ako bi se mu kaj davkov odpisalo, ker ni bogatin. Dobro je pa vedel, da bi s tem koristil le dotičnim cenilcem in uradniku, kateri bi prišel od davkarje škodo pregledovat in ceniti. Cenilci imajo vsak svojo palico v roki, pipo ali smodko v ustih, uradnik pa mapo in tako grede počasi od parcele do parcele. Ne mudi se jim tako nikamor, ker če več dni cenijo, večkrat imajo cenilci po 6 kron na dan in uradnik 17 kron. Ti gospodje so najprej plačani, kar ostane, to pa kmetom odpišejo na davku. Ako pa niso toliko nacenili, da bi kaj ostalo, ali pa še celo zmanjka, morajo pa še davkoplačevalci dodajati. Iz teh razlogov se ni prosilo od strani županstva za cenilo. Toliko v pojasnilo dopisniku dopisa v zadnji številki »Domoljuba«.

iz raznih krajev Dolenjske.

d Turjaškega Brganta popravek. Najprej omenjamo, da si je Brgant ta popravek, ki ga je zadnjič prodajal v »Domoljubu«, kupil v Ljubljani, čemur se ne bo čudil oni, ki ve, da se je ta učen naravoslovec pošlovil od druge latinske šole z redom železne krone tretje vrste. Kako robo si je kupil Brgant, presodili bomo v prihodnji številki.

d Izvrsten živinorejec so Korenov oče gori v Slemenih. Njihovi voli so prvaki v vsi okolici. Zopet letos so prodali ljubljanskemu mesarju Prusniku par volov za 1452 kron.

d Treščilo je zadnjo soboto popoldne v vezan kozolec gosp. Ivana Rusa v Brežah. Kozolec je bil žrtva ognja.

d V vodo je skočil v Ribnici neki pijači udani hlapec. Dobro skopanega, toda vendar še živega so potegnili iz vode.

d Grosuplje obljubljena dežela. Še 3 leta pa se bo po Grosupljem cedilo pivo in mleko. Načrt je že gotov, mož, ki ga bo izvršil, odločni Rus. Mlekarna mu namreč, kakor je sam zapisal črno na beli »Slovenski Narod«, nese 30.000 K dobička (mleko kupljeno po 10 h, prodano po 20 h). V treh letih se bo toliko nabralo, da bo g. Rus kupil mašino (imenda na Skofljici), s katero bo dvignil vse travnike obširne občine. Po teh travnikih se bodo pasli klerikalni backi, ki se bodo dali mirno še nadalje striči, in bodo celo sami nosili volno v Rusov magazin. Za lepe denarce si bomo potem prav lahko privoščili čašico piva. Za zabavo bomo gledali, kako bodo backi hrustali troperesno deteljico — tehanta, kaplana in Košaka. — Gospod urednik, če doživite leto 1909, pridite pogledat, bo »muje vredno«.

Notranjske novice.

iz Starega trga pri Ložu.

n Mleko so podražili Ložani s 1. julijem. Do zdaj so plačevale stranke za liter mleka 10 vinarjev; za naprej bodo morale dajati 16 vinarjev.

n Promet »čebelice« za prvo polovico letošnjega leta znaša 1767 kron 11 vin. Iz teh števk se razvidi, da je »čebelica« celo v mrzlih mesecih prav dobro rojila. Upanje je, da bo v poletnih in jesenskih dnevih zanjo še več paše.

n Umrl je v Šneperku dne 23. junija grajščinski uradnik g. Anton Weeg. Doma je bil iz Češkega, in je bil pri šneperški grajščini v službi 12 let. Služboval je na vseh grajščinskih gozdnih postajah, in je bil vsled tega dobro poznan na Pivki kakor pri nas.

n Abstinenco vprašanje v izobraževalnem društvu. Dne 24. junija je predaval v izobraževalnem društvu o abstinencnem vprašanju tovariš Janez Lavrič, tajnik našega društva. Nastopil je kot prvi predavatelj izmed domačih fantov, in s svojim vse pohvale vrednim predavanjem pokazal, kako visoko v izobrazbi se lahko povspne preprost mladenič, če dela in se zanima za dobro stvar. Kakor nalašč so bili poslušalci skoraj sami mladeniči, in njihovo število je bilo nad 70. Pred kratkim smo brali v nekem listu: »Zanimivo abstinenco predavanje, ki pridobi le nekaj novih udov, je večje vrednosti, kakor političen shod, kjer odmeva gromovito odobravanje, a se vse navdušenje izkadi drugo jutro z alkoholom, kateri je bil povžit prejšnji večer.« Če je to res, potem je društvo lahko ponosno na predavanje, govornik pa tudi zadostno poplačan za svoj trud, saj je še isti dan

n Pet mladeničev napovedalo boj alkohol. Postali so abstinentje. Dva mladeniča — abstinenta sta bila že prej, tako da je zdaj vseh fantov — abstinentov skupaj — sedem. Živeli nasledniki!

n Gad je pilil v roko dne 27. junija Antona Mlakar iz Starega trga. Vsled takojšnje zdravniške pomoči ni bilo hudih posledic.

Idrijske novice.

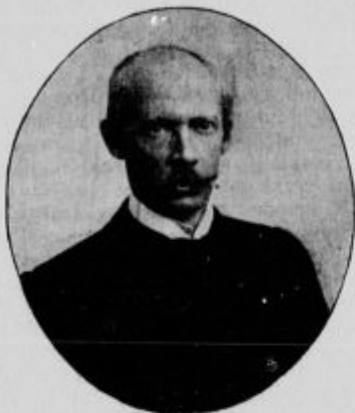
Poroka liberalne budalosti s soc. demokračkim jezikom se je neslovesno obhajala v Idriji 17. junija t. l. Pač slabo znamenje za obe stranki! Iderski mokračni se čutijo tako oslabele, da si ne upajo pri volitvah sami nastopiti, dobro vedoč, da propadejo. Zastareli liberalni stranki so pa mokračni dobrodošli.

Kristan mož-beseda. Kristan se je zvezal z liberalci, čeprav ve, kako je liberalna stranka navdušena za blagor delavcev. G. Kristan, ali ste že pozabili svoje besede, ki ste jih govorili 28. aprila na javnem shodu, češ, da liberalna stranka ne ume sedanjega časa, da nima smisla za delavske težnje, da je zaostala da je mrtva? Sedaj se pa zvežete z njo, Vi kot »naprednjak« z nazadnjaki. Kakšna je družba, tak postaneš sam — torej nazadnjak. Boste videli čez tri leta.

Mokrački backi. Na imenovanem javnem shodu je zabavljaj Kristan čez klerikalne backe, ki baje prikimavajo svojim župnikom v vsaki reči, četudi so v srcu drugega mišljenja. — Sova senici glavana pravi. — Viimate šele backe; danes jim rečete: »liberalci so tepci« in vsi prikimajo, jutri pa dokazujete: liberalci so najpametnejši ljudje — in vsi liberalci vam ploskajo. S temi backi le bodite zadovoljni. Svet Vam pa damo: za norca jih ne imejte preveč, da ne bodo izgubili potrpežljivosti. Nekateri pristaši so Vas že do grla siti. Kristan, ali še ne čutite, kako se gibljejo tla pod Vami?

Zmaga naprednih volilcev? Lepa zmaga! Velik napredek! Pred tremi leti ste šli vsak sam zase na volišče, zdaj si pa ne upate. Ali je to tolažilo za Vas? Pomislite to: Če je kak mož pred tremi si upal sam izvršiti delo, zdaj si pa istega delo več ne upa, ampak si prevzame še enega človeka — se vidi, da so mu moči opešale.

Le trobite v svet in lažite o svojih zmagah v Idriji ga nimate, ki bi vam to verjel. Če bi S. L. S. zmagala na ta način, bi si morala reči:

Baron Beck,
novi avstrijski ministrski predsednik.

Bog nas varuj takih zmag! — Vi sami to dobro veste, kaj ne?

Vipavske novice.

n Zrtev strele. V soboto, dne 23. junija je ubila strela posestnika Janeza Zorž s Slapa št. 15. Okoli 3. ure je nastala huda nevihta. Mož je delal s svojim sinom na polju. Ko je začelo grmeti in treskati in liti kot iz škafe, šla sta oba vedrit pod topolo. Fant pa je kmalu zapustil očeta in šel pod drugo drevo. Bil je komaj pol minute tam, kar se zablika in trešči in sin je videl pasti očeta. Vsi poizkusi, oživiti ga, bili so zantani; samo še enkrat je izdihnil in bil je mrtev. Strela mu je prebila klobuk in mu naredila rano na glavi, drugin poškodb ni imel. Umrli zapušča vdovo in pet otrok, katerih najmlajši je še v zibelki. Raniki je bil tiha in mirna duša in pa veren krščanski človek, čeprav so ga liberalci imeli za svojega, kar so zlasti pokazali pri pogrebu, pa so se zmotili. Bog pa naj potolaži ubogo vdovo in njene otroke, ki so na tako žalosten način izgubili svojega reditelja. Ves ta žalostni dogodek pa nas uči, kako dobro je moliti vsaki dan: Nagle in neprevidene smrti, reši nas, o Gospod!

n Na Slapu že skoraj eno leto ni cerkvenega petja. Za vse ima občinski odbor denarja dosti, samo za cerkev ga nima. Ne obojam pa celega odbora, večina mož v njem so jako pametni in tudi krščanski ljudje, samo par zagrizencev v odboru meni, da mora vladati liberalac po celem Slapu in torej tudi na cerkvenem koru. Slapenci, bližajo se občinske volitve, takrat pa metlo vroke in-pa lopato in na volišče v si, ki vam je pri srcu blagor slapenske občine in izkidaže in pomedite smeti in gnoj, ki je sedaj v občinski hiši, da se že vendar enkrat ustvarijo razmere, v katerih bo mogoče živeti vam in pa duhovniku, ki biva med vami. Zlasti pa pri volitvi enkrat za vselej zadavite njega, kateremu pravite — kača. Zares, pomilovanja vreden bi bil Kristus, ko bi bival samo v slapenski cerkvi, dobro, da biva še po drugih cerkvah, kjer se mu daje več časti, kot pa mu jo dajo drugi slapenski liberalci.

n Na Gočah se duhovenska služba ne more ustanoviti. Največ pri tem je zakrivilo c. kr. okrajno glavarstvo s svojo počasnostjo. Vkljub temu, da so bile diete zagotovljene, ni hotelo nikogar biti na Goče. Zdal so se pa razmere tako poslabšale, da najbrž tudi c. kr. okrajni glavar ne bi opravil nič. Sploh bomo pa o vsi ti stvari pisali še obširneje, kar pa izvestnim osebam gotovo nebo ljubo.

Iz raznih krajev Notranjske.

n Iz Preserja se nam piše: 19. junija popoldne je tudi pri nas močno ropotalo gori pod nebeškim stropom. Gromelo in treskalo je več ko eno uro, da nikoli tacega. Vila se je huda ploha, ki nam je zlasti pota močno razkopala. Posebno si bo to ploho zapomnil Cepe ki je ravno dan poprej vzel streho na hiši doli, da jo zamenja z novo. Voda mu je napravila na odkritem podstrešju kar celo povodenj; imel jo je na hiši skoro do kolena. Padala je tudi toča, pa hvala Bogu, brez znatne škode. Z groznim treskom, da se je vse potreslo, poskusila je strela najprej novi strel vod na zvoniku naše župne cerkve in potrdila, da je dobro napravljen. Kmalu na to je treščilo v neko drevo doli na Prevalji. Par trenutkov kasneje je pa zopet pozdravila strela orjaško lipo na Zaloštni Gori, ki raste na severozahodni strani pod cerkvenim zidom. Pravijo, da bržčas »magnet« na zvoniku premalo nase vleče, ker omenjeno lipo dasi nižje od zvonika, doletela je pred nekaj leti že enaka usoda. Takrat je siroto strela izvotčila in naredila v njej tako odprtino, da je lahko človek notri zlezal. Toda lipo, žilava kakor smo Slovenci, ki se radi shajamo v nje hladni senci, prebolela je to veliko rano, zarasla se je in zopet lepo ozelenela vsako pomlad. Sedaj je bilo pa drugače. Strela je lipo vžgala, da je gorelo iz nje s plamenom. Gorski Miha in Zadnji iz Prevalja, ki sta v mežnji gotovo v strahu čakala kaj bo, opazita ogenj, ki je švigal iz votle lipe, in nevarnost ki je pretela cerkvi. Strah gori ali doli, hitro planeta s sekirami k lipi, da bi jo doli položila. Toda v lipi se je medtem menda zopet obudilo veselje do življenja; premislila se je tedaj in nehala goreti. Premislila sta se pa tudi ona dva in odložila sekire, ko sta zasekala lipo že dobrega pol čevlja globoko. Bog si ga vedi, kako bo sedaj z njo. Upamo, da tudi to ne bo vničilo lipe, da bo še nadalje kinčala s svojimi tovaršicami prijazni vrh Zalošne Gore in vabila bližnje in daljne zlasti pa vesele Ljubljance k prijetnemu razvedrilu pod svoje košate veje.

Štajerske novice.

Politični shod v Kazazah je bil jako dobro obiskan. Udeležniki so izrekli zahvalo državnemu poslancu dr. Ploju in »Slovanski zvezi« ki se potega za pravice koroških Slovencev. Navzoči so zahtevali dva slovenska mandata, v nasprotnem slučaju naj slovenski državni poslanci glasujejo zoper volilno reformo.

Razpuščen občinski zastop. Vlada je razpustila občinski zastop v Veliki Pirešici in sicer radi mejnih preprirov z občino Petrovče.

Strela zažgala. Na dan sv. Janeza Krstnika je treščilo v Framu v gospodarsko poslopje posestnika Franceta Kotnika. Strela je zažgala stavbo, ki je kmalu pogorela. V ognju je poginila ena krava in štiri svinje. V postelji je imela Kotnikova žena 1200 K, ki so ji tudi zgoreli.

Posestnik je izginil. Josip Novoselec iz Brezine je delal na kolodvoru v Brežicah. Priti bi moral v preiskavo radi nekega pregreška, a 18. junija je naenkrat izginil in od

tedaj ga ni nikdo več videl. Dva kmeta sta istega dne videla nekega moža skočiti v Savo. Gotovo je bil to Novoselec.

Veleposestvo vojvode Meklenburg-Sverin, ki spada med največja posestva je kupil nedavno ljubljanski trgovec Ivan Knez za 1.500.000 K.

Vlom v Hrastniku. Neznani zlikovci so vlomili v pisarno rudnika na Ojstrem. Iz ročne blagajne so odnesli nekaj nad 700 K, samih kronskih petakov.

š Novomašniki lavanjske škofije. Iz IV. leta: Blaž Dvoršak, dne 19. avgusta pri Sv. Antonu v Slov. Gor. (pridiga vlč. gosp. Ognjeslav Skamlec, kaplan v Ljutomeru); Leopold Kolenc, dne 19. avgusta pri Sv. Emi pri Slatini (pridiga vlč. g. Martin Lah, župnik pri Mariji Snežni); Iz III. leta: Anton Bukovšek, dne 12. avgusta pri Sv. Duhu v Ločah (pridiga vlč. g. Fran Hrastelj, dekan v Konjicah); Martin Jurhar, dne 12. avgusta v Mariji Reki (pridiga mil. g. prelat Karol Hribovšek, stolni dekan v Mariboru); Josip Kodrič, dne 15. avgusta pri Sv. Treh Kraljih v Studenicih (pridiga vlč. g. Josip Florjančič, kaplan v Št. Jurju ob Tab.); Michael Kristovič, dne 5. avgusta pri Sv. Marku niže Ptuja (pridiga vlč. g. Fran Korošec, nadžupnik pri Sv. Križu pri Slatini); Friderik Ratej, dne 19. avgusta pri Sv. Duhu pri Žičah (pridiga vlč. g. Josip Zidanšek, teolog. prof. v Mariboru); Konrad Šeško, dne 15. avgusta pri Sv. Vidu pri Planini (pridiga vlč. g. Andrej Fišer, župnik v Ribnici).

V Trbovljah je prodajal svojo učenost nekdanji soc. demokrat in sedaj urednik celjske liberalne »Domovine«. Premleval je že sto in stokrat ovržene trditve o klerikalcih, o politiki in cerkvi itd. Udrihal je po državnem poslancu Robiču. Udje »Pazniškega in podpornega društva« so ga nekaj časa poslušali, potem so se polagoma razšli, tako da je nazadnje govoril le še praznim stenam. Kaj porečejo celjski narodni voditelji k takim hujskajočim predavanjem? Ali se mar strinjajo s tem mlađeničem Spindlerjem, ki je prišel na Štajersko

Dr. Jan. Kulavic.

le zgago delat. Zakaj molči sicer jako zgovorni notar Baš in pusti Spindlerju, da dela prepri in razdor.

Iz Braslovč. Modras je pičil daleč okrog znanega štajerskega-višarskega vojvoda F. Serdonerja na roko. Gotove smrti ga je otel domači zdravnik g. dr. V. Cervenka.

Od sv. Križa na Murskem polju. Dne 27. t. m. so se vršile občinske volitve tako mirno,

kot nikdar poprej. V vseh treh razredih so izvoljeni sami narodnjaki. Volilni boj je v naši občini popolnoma potihnil, ni treba več hoditi po Verženske volilce, kakor je pri zadnjih volitvah bilo.

Koroške novice.

Mrtvo moško truplo so našli v nekem jarku Rožice pri Podrožici. Dotičnik se je moral ponesrečiti že po zimi.

Čudna razsodba. Pobjalci šip na »Narodni šoli« v St. Rupertu pri Velikovu so bili popolnoma oproščeni. Vsi so se izgovarjali da so bili popolnoma pijani. Pobjalci so bili kajpada Nemci in tem je pri nas vse dovoljeno.

Nevarnega tatu so prijeli v osebi Jerneja Plešovnika, ki je zadnjič kradel na Krnskem gradu. Svoj čas je tudi kradel na Jesenicah.

V Dravo je skočil v Beljaku Oton Ortner, prijatelji njegovi so ga še živega potegnili iz vode.

Samoumor poštne ekspeditrice. Poštna ekspeditrica Čebul, uslužbena pri poštnem uradu v Prevaljah, se je pred dobrim tednom v uradnih prostorih obesila. Vzrok samoumora je neznan, ker so našli pri pregledovanju knjig in zapisnikov vse v najlepšem redu.

Iz Podlubele se poroča: Pred tednom je izginil od doma Matija Kajec. Ker je pustil vso obleko doma, niso sprva vedeli, kam je šel, ali se mu je morda pripetila kaka nesreča. Čez par dni so se pa v Zgornjih Borovljah dobili v narasli Dravi njegovo truplo. Najbrže je izvršil samoumor v pijanosti, ker je bil raniki, hud pijanec.

k Političen shod je priredilo »Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem« v nedeljo, dne 1. julija, ob štirih popoldne, pri Miklunu na Ročici, občina Kotmaravas. Na sporedu sta bila govora dežel. poslanca g. Grafenauerja o deželnem zboru in g. dr. Brejca o političnem položaju v deželi in državi.

k Shod slovenskih delavskih društev, celovškega, poljubelskega in podsinskega, se vrši v nedeljo, dne 8. julija popoldne, pri Zeci v Kapli ob Dravi. Vse natančnejše prihodnjič.

k Gosp. dr. Ivan Arnež, bivši suplent na c. kr. gimnaziji v Celovcu, je zvršil 23. t. m. z dobrim uspehom proferski izpit za gimnazije iz latinščine in grščine.

Primorske novice.

Pevsko društvo »Slavec« iz Ljubljane je napravilo s posebnim vlakom izlet v Opatijo in Volosko. Sprejem na primorskih tleh je bil jako sijajen in prirčen.

Deželni šolski svet goriški. Cesar je imenoval stolnega prosta g. dr. A. Fajdutti, profesorja, dr. Zorna, ravnatelja Simziga in ravnatelja Križniča za člane deželnega šolskega sveta goriškega za dobo štirih let.

Petardo je nekdo položil na električno železnico pred veliko vojašnico v Trstu. Petarda se je razpočila s silnim pokom.

Umrli je v goriškem kapucinskem samostanu č. o. Konstantin Škodnik. Rojen je bil pokojni kapucin v Morskem na Primorskem. Pastoroval je nekaj časa v Gorici pri sv. Ignaciju in potem v nadškofijski pisarni. A želela po mirnem in tihem življenju ga je gnala v samostan, kjer je mnogo dobrega storil v zveščanje duš. Naj počiva v miru!

V Pulj je došel še en bataljon domobrancev iz Gorice, da bo sodeloval pri vajah z vojno mornarico. K vajam pride baje tudi cesar. — Tu je umrl vpokojeni kontreadmiral Matko vitez Florio.

Novo železnico nameravajo zgraditi iz Červinjana v Oglej. Ta proga bo kaj pripravna za romanje v Oglej.

Klub abstinentov so ustanovili hrvaški in slovenski učiteljski inštrici v Kopru. V tem klubu je že 40 abstinentov, ki nosijo posebne znake, čepice, trakove, ter imajo tudi primerna predavanja. Šolska oblast je naklonjena temu gibanju in je podpira.

Iz Trsta se poroča: Cesarski namestnik princ Hohenlohe je baje izjavil, da je namenil v svojem predlogu šesti mandat Italijanom v Trstu in da je naznanil dunajski vladi, naj Lahom ustreže. Slovenci ne morejo biti s tem zadovoljni.

Dolina pri Trstu, 19. junija 1906. Hvala Bogu, do danes se je prijavilo toliko naročnikov, da bo mogel izhajati moj časopis »Domači zdravnik« od 10. julija redito mesečno v zvezkih od 16 strani. Sprejemam tudi oglase za platnice po nizki ceni. Prvo številko razpošiljam vsakemu, ki jo zahteva, na ogled. Cena je samo 2 kroni za celo leto. Prosim moje prišaste, da me podpirajo. Zdravo telo, najboljši blago. Naše zdravstve se bo odprlo sredi julija t. l. Tukaj je tako krasno, kakor malo kje na svetu. Morski zrak, planinski zrak, sadje, grozdje in naša domovina. Imamo že sedaj gostov iz Ogrskega, Sedmogradja, itd. ki se polivajo začasno v moji hiši. Železnična postaja je Boršt pri Trstu. — J. Okič, ravnatelj.

Iz raznih krajev.

Iz Sarajeva se poroča: Jako slovesno smo obhajali 25letnico škofovanja našega nad vse priljubljenega nadškofa prevzvišenega gospoda dr. Jožefa Stadlerja. Dan njegovega slavlja je bil pravi narodni praznik za dobro hrvaško ljudstvo iz Bosne. Iz vseh krajev je pohitela tiste dni hrvaška duhovščina in ljudstvo v glavno mesto, da se pokloni višjemu pastirju. Iz Ljubljane je prihitel nekdanji naš škof premil, g. knezoškof dr. Jeglič. V soboto pred nedeljo Srca Jezusovega je katoliško meščanstvo priredilo na čast nadškofu sijajno bakljado, katere so se udeležili tudi drugoverci. V nedeljo je bila slovesna pontifikalna sv. maša, katere se je udeležilo več škofov in vladni zastopnik general Albori. Po sv. maši je bila veličastna procesija po celem mestu. Pri procesiji so bili navzoči knezoškof ljubljanski, škofje iz Dubrovnika, Banjaluke, Djakovega, Mostarja in Skutari, ter nepregledna množica vernikov iz mesta in dežele iz Bosne, Hercegovine in Slavonije, mnogo duštev in šolska mladina. — Od vseh strani je došlo nadškofu na tisoče brzojavk in mnogo lepih in dragocenih daril. — To spoštovanje, ki se je pokazalo ob 25letnici Stadlerjevi je najboljši svedok, kako ljudstvo čuti s svojim škofom in kako zelo ga ljubi. To pa je tudi najlepše zadoščenje za vse hudo, katero je moral nadpastir v teku zadnjih let od sovražnikov cerkve pretrpeti. Bog živi nadškofa Stadlerja, Bog ga ohrani še mnogo let!

si Ženska gimnazija v Belgradu. Po ukazu kralja Petra je dovoljeno g. Kleopatri Bančki da otvori v prostorih »Doma« v Belgradu nižje razrede ženske gimnazije.

— Ameriške novice. V Olyphantu (Pa.) je ponesrečil v rudniku Ivan Debeve, doma iz Škrilj pri Igu. Star je bil 56 let. — V Ricketsu (Pa.) je izvršil samoumor Ivan Mlakar. Prerezal si je v svojem stanovanju vrat

in si zadal na prsih globoki rani. Doma je iz Babnega polja. — V Jolietu je umrl v Colnici Janez Lesar, doma pri Škofji Loki na Gorenjskem. — V Bivabiku (Minn.) je zgorel v svojem stanovanju ponoči Jožef Mlinar iz Lubnega pri Gorenjem Gradu. Istotam se je ponesrečil v rudniku Franc Kočevar, doma iz Sel pri Semiču na Belokranjskem. Par dni prej pa je umrl Anton Adamič, doma iz Stop pri Velikih Laščah.

Liberalci in šolstvo.

Mestni šolski svet ljubljanski je storil novo delo: Sklenil je nedavno, da se naj odpravi šolske maše. Novi učni minister, nemški liberallec Marchet, dalje nemški železniški minister Derschatta in nemški minister rojak Prade so člani frimasonskega društva »Svo-

Španski kralj Alfonz XIII. z nevesto Eno baltenberško.

bodne šole«. To so porabili liberalci hitro, da v vsej naglici hitro iz šole izrinejo zadnje ostanke krščanstva. »Narod« celo veliko slavo poje nemškemu liberalcu Marchetu, češ, da se zaveda svojega vzvišenega mesta in umeva tok časa.

Proti šolskim mašam se je izrekel tržaški magistrat, ki ga komandira čedni jud dr. Venezian, posestnik tolerančnih hiš, ki pri svoji obrti seveda ne more rabiti šolskih maš, in zdaj je prikorakal za njim ljubljanski mestni šolski svet.

Delali so po dogovoru, tako, da so razen zastopnika cerkve vsi soglasno glasovali za odpravo šolske maše. Gabršček, Režek, Majer — vsi so bili prepričani o veliki škodljivosti šolskih maš.

Ze dalj časa sò hujskali v »Narodu« zoper šolsko mašo, češ, da je to pravo »uničenje šolske mladine«! Kako zgodaj morajo

otroci vstati, koliko trpe med mašo! tako so tožili. A zakaj se pa šolski pouk tako nerazdeli, da ne bi otroci zaradi maše toliko trpeli? Ne, tega niso hoteli, ker jim je bilo le do tega, da bogoslužne vaje pristudijo staršem in mladini in jih potem odpravijo iz šole, da izgubi šolstvo ves krščanski značaj.

To so moderni pedagogi! Tako »versko-nravnno« nam vzgajajo mladino!

Zdaj je Ljubljana daleč za drugimi mesti. Šolska mladina nima sploh nobenih šolskih maš, niti v nedeljo niti v tednik. Otroci, ki hoče v cerkev, gre, če neče pa ne!

Razna druga mesta skrbje za to, da se šolski otroci udeležujejo skupno božje službe. V Ljubljani pa seveda mora sirovi liberalizem pokazati tudi proti mladini vedno svoje sovraštvo do vsega, kar je krščansko.

Največja hinavščina pa je, če se sklicujejo pri tem na državni osnovni zakon, ki veli, da se nihče ne sme siliti k nobeni cerkveni slavnosti. Vsakdo se sme siliti k izvrševanju dolžnosti, ki so zvezane z njegovo službo. Če je učitelj dolžan po svoji službi versko-nravnno vzgajati mladino, je dolžan tudi to storiti, kar spada k tej dolžnosti. Saj tudi postava zahteva, da se nikomur ne sme krati osebna svoboda, pa vendar mladino zapirate v šolske sobe in država jo sili, da mora v šolo.

Pa tu se ne gre samo za šolske maše, ampak za mnogo več. Liberalci se obračajo do c. kr. deželnega šolskega sveta, da naj prepove šolske maše. Vladni referent c. kr. dež. šolskega sveta vit. Kaltenegger je pa mož, ki ga popolnoma označuje izrek: »Meni je čisto vseeno, ali je učitelj protestant, jud ali mohamedan.« Tako pojmuje vladni referent v c. kr. dež. šolskem svetu versko-nravnno vzgojo, in zato se ni čuciti, da je duh v učiteljstvu tudi temu primeren.

Omenjeni sklep mestnega šolskega sveta kaže, da imajo liberalci namen, polagoma, korak za korakom popolnoma izvesti razkristjanjenje naših šol. Naša dolžnost je, da se temu upremo in da v imenu krščanskih staršev zahtevamo tudi krščanskih šol.

Pa še nekaj drugega moramo poročati iz te zanimive seje mestnega šolskega sveta.

Ob koncu je interpeliral zastopnik cerkve g. kanonik Karlin župana o udeležbi šolske mladine pri politični demonstraciji ob njegovi desetletnici, ko sta šolski vodstvi dali na razpolago učence za bakljonosce ob pozni nočni uri. Bila je jako umestna interpelacija, kajti ti gospodje, ki so tako ogorčeni, da bi se silila mladina k verskim vajam, pa jo uporabljajo za politične demonstracije. Župan je sicer trdil, da on ni dal dovoljenja za to, naglašalo se je celo, da župan ni politična oseba, a to ne izpremeni na dejstvu ničesa. Slavnost je bila skoziinskozi politična, kar se vidi iz govorov, ki so se na nji slišali, in dejstvo je, da sta šolska voditelja Gabršček in Dimnik kar naravnost obljubila pri sebi pripravljalnega odbora, da preskrbita iz svojih šolarjev bakljonosce, kar se je tudi zgodilo.

S šolarji iz ljubljanskih ljudskih šol iz 5., 6., 7. in 8. razreda so dopolnili takozvani »šolski naraščaj«, ki pa tudi obstoji edino le iz učencev obrtno-nadaljevalnih šol in iz obiskovalcev trgovske šole ljubljanskega gremija. Govorilo se je celo o tem, da bi učiteljstvo nadzorovalo šolarje pri bakljadi. To lahko potrdi tudi dr. Zarnik, ki je bil navzoč pri posvetovanju. Ravnatelj Dimnik je omenil, da je šolski hišnik hud dovolj za nadzorstvo, in da zato ni treba učiteljev.

Če torej mestni šolski svet sklepa o odpravi šolskih maš, pa se obračamo mi do c. kr. dežel. šolskega sveta z vprašanjem, ali bo on ustregel željam te politične stranke? Ali bo vpeljal disciplinarno preiskavo proti ravnateljem Dimniku in Gabrščku?

O liberalnem delu za razkristjanjenje šole pa bo govorilo ljudstvo na javnih shodih.

Drobtine.

• **Kako potuje italijanski kralj.** Kraljevo življenje v Jakinu je čuvalo 280 detektivov, 500 policajev, 800 lovcev, in 3000 vojakov. Vse balkone, mimo katerih se je peljal po ulicah, zasedla je policija. Vse sumljive osebe so bile zaprte.

75letni ženin. Iz Krummana poročajo: Te dni se je poročil v tukajšnji cerkvi sv. Vida 75letni sodniški uslužbenec Vencelj Paleček s 45letno Marijo Pelz. Prva žena mu je umrla pred dvema leti.

Tudi kazen. Sodnik: »Vaši razlogi ne zadostujejo, da bi opravičili povod ločitve zakona. Najlepše bi bilo od Vas, da se zopet spravite s svojo soprogo. — Ali imate kaj pripomniti? — Ste li zadovoljni?« — Soproga (po kratkem premisleku): »Dobro, sprejemem to kazen!«

Nevarnosti telefona. Iz Berlina javljajo, da so se na telefonski postaji v Friedrichburgu pri opravljanju svoje službe nenadoma zgrudile tri uslužbenke. Vzrok je bil kabel električne cestne železnice, ki je pal na telefonske žice. Vsled tega je nastal močen električen tok, ki je vse tri telefonske dame onesvestil. Dve sta se zavedli še v pisarni, tretjo pa so morali odnesti domov, kjer leži zdaj hudo bolna.

Mesto v vrtu. Pred Londonom je sklenilo zgraditi neko društvo celo mesto na ta način, da se bo nahajala vsaka hiša sredi vrta. Mesto bo štel 30.000 prebivalcev.

Na vile se je nabodlo dete blizu Linca, kjer je kidala neka kmetica M. Niede gnoj. Štiriletno dete je priletelo mimo okolu vogala in se nasadilo z glavo na vile. Bilo je na mestu mrtvo.

Klativitez — milijonar. Iz Pariza javljajo: Kovača Curyja so prijeli nedavno zaradi anarhističnega ponašanja v Hallenu. Ko so odredili njegovo ime in pokolenje, so dognali, da je on dedič milijona frankov, ki jih je zapustil neki bogataš. Pri aretiranju je pravil Cury, da se je mislil usmrtiti z dvema bombama, da bi tako napravil konec pomanjkanju in lakoti.

Slapa in mutasta deklica Maud Scott vzbujala sedaj po Ameriki največje zanimanje. Zdaj je stara 11 let. Do sedmega leta je vedno ležala na mestu in ni bila z zunanjim svetom v nobeni drugi zvezi, kakor da so ji vlivali v usta hrano. Po sedmem letu so jo spravili v zavod v Jacksonu, Missouri, in tam je na prizadevanje učiteljev naglo razvila svoje zmožnosti. Zdaj je najboljša gojenka dotičnega za-

voda in razume popolnoma vse, kar ji pripovedujejo. To se godi seveda s pomočjo dotikanja. Tako z njo učiteljice v navzočnosti drugih poljubno obučujejo, ki ukazujejo razna dela, ki jih sama potem izvršuje.

Svojo ženo je sežgal neki prebivalec v Nimesu. Sam trdi, da si je ona zabodla v nekem prepiru sama nož v srce. Trdi, da jo je hotel razorožiti, a se mu to ni posrečilo in je pri tem prevrnil po tleh svetiljko. Ta je zažgala njeno obleko in nato se je on tako zmedel, da jo je tiščal v plamenu na tleh. Tako so ga našli res tudi sosede, ki so prihiteli na pomoč. Morila so zaprli, žena pa je umrla.

Casten poziv. Avstrijski zdravnik dr. E. Ott, ki je zdravil že večkrat v Marijinih varih se mudečega kralja Edvarda, je odpotoval v London. Tja ga je pozval k svoji bolni soprogi minister Campbell Bannerman.

Napad so pravočasno preprečili. Pred elektrarno newyorške Rapid Transit Company na iztočnej 74. ulici so nedavno izkušali žice, po katerih prihaja prometna moč v podulčno železnico, z bombo razstreliti. Ako bi se napadalcem to posrečilo, bi bil promet podulčne železnice popolnoma ustavljen. Policija je aretovala Mažara Jos. Barthya v trenutku, ko je prižigal užigalno nit. Njegova tovariša sta ušla, toda policija jih išče. V Barthyjevih žepih so našli tri nadaljne bombe.

Angleška brez krvnika. Na Angleškem je bil mnogo časa krvniški posej dedna pravica rodbine Billington. Letos je umrl zadnji član te rodbine, nakar se je oglašil za službo neki kurjač. V praksi je stopil v neki londonski ječi ter dosegel tudi usposobljenost. Kmalu je pobegnil neznanu kam, zapustivši ženo in otroke v največji bedi. In tako je Angleška zopet brez krvnika.

Gumbi na hrbtu. Iz Bellevilla poročajo: Ko je gospodična Weissenbornova poskušala svoj jopič, ki ima gumb na hrbtu, zapeti, si je zlomila desno roko. Ona se je oblačila, da bi prisostvovala neki družbi, toda srednjih gumbov ni mogla zapeti. Nakrat jej je desna roka omahnila in jo pričela nepopisno boleti. Kasneje je zdravnik dognal, da je njena roka zlomljena.

Ameriški zdravnik in zločinci. Iz Amerike poročajo: Znamenit zdravnik v Cincinnatiu dr. Merril Ricketts je predaval pred zbranimi sodniki v Bostonu. Razlagal je delovanje srca in mogočnost, da bi se mrtvega moglo oživeti. Nato je izjavil, da se je oglasilo pri njem 50 dosmrtno obsojenih jetnikov, ki so pripravljeni na smrt potom elektrike, če jih dr. Ricketts takoj po usmrčenju prične zdraviti. Pogoj zato je ta, da je tisti, ki ostane živ, izpuščen. To je vzbudilo veliko pozornost. Zlasti zanima vprašanje, kako so prišli zločinci do tega, da so izvedeli za to predavanje. Sicer je pa ta vest iz Amerike, zato ne moremo zagotoviti, da bi bila resnična.

so Kako nazaduje avstrijsko poljedelstvo, o tem piše znani statist Jurašek v knjigi »Evropske države« sledeče: V času od leta 1880 do 1900 je opustilo 16:55% poljedelcev svoj dotedanji poklic in se oprijelo trgovine. Po številu je to 2.282.532 oseb. Te številke dosežajo v posameznih kronovinah sledečo višino: na Štajerskem 21.056, Koroškem 16.057, Kranjskem 3936, Tirolskem 15.870, Predarliskem 4428, Gorenjavoavstrijskem 6732, Češkem 119.873, na Moravskem 13.081 in v Sleziji 11.056. Zanimiva so tudi števila uslužbencev. V desetletju 1890—1900 je padlo število poljedelskih uslužb. in dninarjev od 6.498.037 na 6.095.044 — torej za 402.331.

soc Za osemurni delavnik. V Donauwitzu so se sešli te dni na posebnem krščansko socialnem shodu delavci in so sklenili na predlog delavskega tajnika Fischerja, da nasto-

pijo vsa krščansko socialna društva na Štajerskem za vpeljavo osemurnega delavnika po vseh težkih tovarnah železa. Ta predlog bo predložen drž. zboru.

Angleška plavajoča razstava. Plavajočo razstavo angleške industrije prirede v najkrajšem času. Vsi izdelki bodo razstavljeni na ladji, kjer bodo imele posamezne trdke tudi svoje zastopnike. Ta ladja bo vozila razstavo po raznih krajih in jo v več zalivih slovesno otvorila. Potovala bo v Kanado, Kubo, zapadno Indio, južno Ameriko, Avstralijo, Japán, Kitajsko, Birma, Indijo, Vzhodno, Južno in Zapadno Afriko in potem zopet domov na Angleško.

Vizitacija potom avtomobila. Knezoškof tridenski se mudi ta čas na vizitaciji v dolini Passa. To delo opravlja potom avtomobila, katerega vodi Gvido Monher. Lombardski škofje se za take slučaje že dolgo časa poslužujejo avtomobilov.

Bogati anarhisti. Madridski časopisi javljajo, da so naložili v španski banki anarhisti pol milijona peset, katere so dobili od različnih političnih strank.

Toaleti za pse. Nova ameriška moda zahteva, da mora biti pes-miljenec tako oblečen kakor njegova gospodarica. Za obleko z mnogimi čipkami je primeren pes z dolgo dlako, za tesno se primerjačo obleko hrt. Zdaj imajo Američanke na novo zapleteno usodno vprašanje.

V Tiflisu je bil gimnazijski ravnatelj Gamkrelidze obsojen v zapor, ker je v listu dolžil mestne stražnike, da so se udeležili nemirov.

Novo sredstvo za shranjevanje mesa je iznašel profesor Ron, ravnatelj inštituta »Pasteur«. Ta obstaja v injekciji, ki se izvrši na živalih pred klanjem. Na ta način se meso baje dolgo ohrani. Vojni minister je ukazal izvršiti razne poskušnje. Prihodnji teden bodo zaklali v Parizu več živalij, s katerimi bodo na prei omenjen način postopali. Po določenem času bodo preiskali zdravnik meso, in če bo dobro, se razdeli potem med vojaštvo.

Milijonar oslepel. Newyorški milijonar Mr. Charles BroodwayRous, ki je bil rojen kot sin popolnoma priprostitih in ubožnih staršev, a je zdaj eden največjih newyorških trgovcev, je nedavno tega oslepel. Za tistega, ki bi ga ozdravil, je razpisal milijon dolarjev nagrade. Reče kljub svojim milijonom ne bo videl nikdar več.

Vest o papežu, da se bo preselil v grad Gandolfo, je kakor poročajo iz Rima neresnična, kakor je bila slična vest v pretečenem letu.

Stanje žetev po poročilu poljedelskega ministrstva sredi junija. Koncem prejšnje poročajne periode se je proti koncu maja toplo in solčno vreme mahoma izpremenilo. Toplo deževno vreme sredi maja je bilo za rast zelo ugodno. Nasprotno pa je slabo vplivalo na razvoj rastlin nenavadno hladno vreme in trajajoči dež v prvi polovici junija. Prejšnje jesen vsejane rastline so to nenadno izpremembo večinoma brez škode prestale. Splošno je upati na dobro letino, ki bi se še zlasti povzdignila, če bi nastalo kmalu suho in toplo vreme.

Japonski vohuni v zadnji vojski. Vesti, ki so jih prinašali razni listi o japonskih vohunih so bile pogostokrat daleč pretirane, a je pri tem vsekakor resnica, da so imeli Japonci veliko množino za ta posel zelo srečno izbranih ljudi. Japonci so dobre volune tudi potrebovali, ker je bila njihova konjenica slaba in zato skoro nerabna. Pri tem jim je mnogo pomagala plemenska sličnost s Kitajci in umevanje kitajskega jezika. Plačevali pa so volune silno slabo. — Za rusko fronto pa jih je poslovalo ves čas vojske veliko število in nosili vesti v Mukden, kjer se je posameznik,

lahko pomešal med veliko množico prebivalstva. Kadar so prenašali vesti, so se preoblekli v krošnjarje in hodili tako iz kraja v kraj. Umeli so obvestila in pisane objave tako dobro skriti na svojem telesu, da jih je bilo le redko mogoče najti. Ko so pa zasledili to Rusi in dobili tudi sami nekoliko takih ogleduhov, so japonski vohuni izpovedovali svoje vesti na drugi način. Nesli so n. pr. na glavi sadje določene barve, na rokavi košaro pokrito z ruto, ki je imela zopet svojo barvo itd. S tem so oznanjali ruske čete, kje so in kam se odpravljajo. Spričo velike množice Kitajcev, ki so se nahajali med rusko armado, je bilo ovaduše silno težko spoznati. Japoncem ni ves čas vojske primanjkovalo ovaduuhov. Vasi, ki so jih vzeli Japonci Rusom, so služile vse v to svrhu. O kateremkoli prebivalcu so čuli, da je katerikrat pomagal Rusom in šel na roke, tistega so zaničevali in strogo pazili. In da bi se vaščanje vseh takih neprijetnosti ognili in se prikupili Japoncem, so šli med volune. Rusi so bili primorani kot ovaduha se poslužiti vsakega Kitajca, ki je znal le malo ruski. In med takimi ruskimi vohuni je bilo mnogo takih, ki so jih Japoncem samo izdajali.

Mažarska predrznost. Pri procesiji v Velikem Varadinu je občinstvo priredilo demonstracijo proti vojaški godbi, ki je svirala »Bog ohrani!« Občinstvo je godbo izzvžigalo. Pri proti mažarski demonstraciji na Dunaju so se hodili Mažarom opravičevati avstrijski ministri — mažarskim ministrom sedaj kaj sličnega niti v glavo ne bo padlo. V Avstriji ne smemo demonstrirati proti Mažarom, Mažari pa smejo proti Avstriji.

Zavarovalni klobuki. V Londonu prodaja neka trgovina klobuke z življensko zavarovalnino. Pogoj zato je ta, da si mora kupiti dotičnik, ki je zavarovan za življenje, gotovo vsake tri mesece v isti trgovini nov klobuk.

Konec italijanske razbojniške čete. Pred leti se je klatila po Italiji četa najopasnejših italijanskih roparjev pod vodstvom Blondina in Monfrina. Policija jo je zasledovala, a prebivalci so imeli tolik strah pred osveto mnogoštevilnih roparjev, da je niso marali nikoli izdati. Neki kavarnar pa se je nekoč ojunčil in izdal orožnikom roparsko bivališče. Med orožniki in roparji je prišlo takrat do hudega boja; mnogo roparjev so zaprli, mnogo pa jih je tudi uteklo in pobegnilo potem na Francosko. Zdaj so se od tam vrnili in se osvetili nad kavarnarjem, ki jih je svoj čas izdal, s tem, da so ustrelili njega in njegovo ženo. A baš to je bilo zanje usodno in jih spravilo v roke pravice.

Aretiranje Rusov v Švici. Iz Curiha poročajo, da so v stanovanjih aretiranih Rusov našli navodila za izdelovanje dinamičnih bomb in na nekem kraju celo laboratorij za izdelovanje nevarnih razstrelilnih snovi.

Čuden dogodek ob cesarjevem prihodu v Kutni gor. Pred cesarjevim prihodom v Kutno goro je prišel prosit oskrbnico cerkve neki gospod, da bi smel povodim cesarjevega prihoda cerkev fotografirati. Oskrbnica mu je to dovolila in kmalu nato prišla v cerkev. Na veliko iznenadenje je opazila, da je ukradel tuje cerkveni ključ in izginil. Slučaj je bil pojasnjen policiji, ki je iskala na vso moč sumljivega tuja. Orožniki so stražili cerkev celo noč. Do zdaj je ostalo vse poizvedovanje brezuspešno.

Prostozidarji v ogrskem drž. zboru. Dunajski »V.« piše, da je v sedanjem ogrskem državnem zboru 36 prostozidarjev, in sicer 12 neaktivnih — med njimi so tudi ministri — in 24 aktivnih članov lož. Košutistov je 25, od Andrassyjeve ustavne stranke 4, demokrata 2, izven strank 4 in 1 Hrvat.

Pisemske znamke v spomin na japonske zmage, ki jih je izdala japonska pošta, so pri-

šle zdaj na pisemih tudi v Avstrijo. Te znamke imajo v sredini majhne bojne slike in napis: »Triumphal Military Review 1906.«

Draginja kačjeja strupa. V zadnjem času močno povprašujejo na Angleškem po kačem strupu iz Avstralije. Mnogo ljudi v Avstraliji se bavi s lovom strupenih kač, katerim živim odjemlejo strup. Ta strup rabijo na Angleškem pri kemijskem pouku in stane libra tega strupa 100.000 kron.

V vodo je padlo 20 otrok v Manheimu dne 28. t. m. Koliko jih je utonilo, še ni znano.

Razprava proti morilkama sestrama Zeller v Ljubnu na Štajerskem je določena na 7. julij. Prič so povabili 114. Prvi dan namestitev zaslišati obtoženki in 4 prič, drugi dan 55, tretji 44 in četrti dan ostalih 19 prič, med katerimi je tudi mnogokrat imenovani ženin obtoženke Miroslave Zeller, operni pevec Prochaska. Ker je prostor omejen, je ukazal predsednik, da ne sme v razpravni dvorani nihče stati. Sedežev je samo 75.

14 anarhistov odpotovalo iz Anglije. Iz Madrida poročajo: Policija je prejela vest, da je dne 15. t. m. štirinajst anarhistov odpotovalo iz Anglije.

Mrtvec odlikovan. Mati inženirja Saharova, ki je umrl junaške smrti v Port Arturju, je prosila carja naj podeli njenemu sinu red sv. Jurija in naj se njegovo ime ukeše v marmorno ploščo v Nikolajevi inženirski akademiji, kjer so ovekovčena imena onih, ki so odlikovani z redom sv. Jurija. Car je uslišal prošnjo matere in tako je v Rusiji prvičrat podeljeno odlikovanje mrtvecu.

Novo znamenitost je dobil Dunaj. Na trgu Schwarzenberg so v nedeljo otvorili sijajni vodnjak, ki meče iz sebe raznobarvne žarke, takozvano »fontaine lumineuse«.

Deset zaročnic naenkrat. Budimpeštanska policija išče nekega Teodorja Korzineka, trgovnika, ki je desetim ženskam obljuboval ženitev in vse oguljofal za 40.000 kron.

Splošna stavka je v Debrecinu. Časopisi ne izhajajo. Vzrok stavke je aretacija dveh socialistov, ki sta v okolici agitirala za stavko poljedelskih delavcev.

Očeta ustrelili radi cigaret v Rakonici na Češkem je 15letni sin posestnika Minaka ustrelil svojega očeta, ker mu oče ni hotel dati denarja za cigarete. Oče je bil takoj mrtev.

Noče izplačati glavnega dobitka. Obrtnik Orlet v Brnu je zadel glavni dobiček francoske loterije v znesku enega milijona. Banka v kateri je srečno kupil mu dobitka noče izplačati, zato je Orlet banko tožil.

Nesreča na železnici. Iz Milana poročajo: Pri postaji Casarsa pri Udini je 25. t. m. trčil neki iz Benetk vozeči mešan vlak v tovrni vlak. Obe lokomotive sta razbiti, vlakovodja je težko ranjen, 14 oseb pa lahko ranjenih. Med lahko ranjenimi je tudi J. Kofler s soprogo in hčerko iz Ljubljane.

Kopriva kot hrana in zdravilo. Francoski zdravniki pripišejo koprivi v najnovejšem času posebno veljavo kot hrana in zdravilo. Priporočajo ljudem, naj jo jedo kot salato, ker čisti kri. Zlasti koristi tistim, ki ozdravljajo od kakršnekoli bolezni. Iz suhih kopriv se lahko kuha zelo dober čaj, ki koristi zdravju posameznika in ga krepi.

Koza — zdravnik. Neki ženi delavca v Zabru v Šleziji, ki je imela revmatizem v hrbtu, je prijateljica svetovala, da bi se pustila trkati v hrbet, ako se hoče iznebiti revmatizma. Bolnica je ubogala »kunšno zdravnico«, izpeljala je kožo iz hleva in začela je čudno zdravljenje v veliko veselje gledalcev. Pri tretjem trku je padla brez zavestna na kamenite stopinje. Zdravljenje ji je toliko pomagalo, da je morala leči v posteljo ter poklicati zdravnika.

— **Oboroževanje Dalmacije.** Pod tem naslovom prinaša »Obzor« uvodni članek, kjer pravi, da obrača Italija vato pozornost na Balkan in se pripravlja na vojsko. Tako utrjuje Venecijo in išče primerne postojanke za brodovje med lagunami. Italija ima močnejše brodovje kot Avstrija in zato hiti zadnja na vso moč jačati svojo mornarico. Dalmacija dobi železnico, a ne zato, da bi se pospešil promet, ampak iz strateških razlogov. Po Dalmaciji zgrade utrdbе; zlasti mislijo utrditi Kotor, Šibenik, Lošinj in druge otoke ob obali. Milijone bodo porabili v vojne svrhe.

Trikratni umor. Iz Beograda poročajo o krvavem boju, ki se je vršil v Nišu. Carinski uslužbenec Sima Živković se je sprl s svojo ženo, ki je zbežala pred njim na cesto in klicala na pomoč. Ko sta pritekla na pozorišče dva stražarja, je planil na cesto razjarjeni soprog in ustrelil najprej ženo in potem še oba policaja. Živkovića so zaprli.

»**Milostpane cisař!**« V Pohradici pri Duhcovu na Češkem neki zapuščen birmanec ni mogel dobiti botra. Vsak mu je odrekel. Kupil si je torej malo papirja in kakor je znal, spisal je prošnjo, v kateri je naprosil cesarja za botrinstvo. V prošnji je nagovoril cesarja: »Milostpane cisař!« Prošnja je prišla na Dunaj in je bila ugodno rešena. Cesar je ukazal okrajnemu glavarju v Duhcovu, da naj v njegovem imenu gre k birmi ter birmancu izroči cesarsko dario.

Nagla smrt poljskega poslanca. Na Dunaju je naglo umrl poljski državni poslanec dr. Emil Byk. Bil je v družbi svojih prijateljev poslancev in prijetnem razgovoru. Nakrat se je nezavesten zgrudil na stol ter je bil v par minutah mrtev. Zadel ga je kap.

Roman v Buffalo Bill. Buffalo Bill, ki se nahaja sedaj v Budimpešti, ima zanimiv roman. Neka mlada 18letna hči vdove železniškega uradnika na Dunaju je že od rane mladosti pokazala posebno zanimanje za Indijance. Prečitala je mnogo indijskih povesti in postala oboževaltelica rdečekožcev. Ko je zvedela da je z Buffalo Billom došla tudi truma pravih Indijancev, je šla v cirkus in ni prej mirovala, dokler ni našla prilike, da se je spoznala z nekim 20letnim Indijancem Jamesom Spoba. Spoznala se je z njim v neki gostilni v Praterju, kamor je šla prav radi tega, da se z njim sestane. Mladi Indijanec si je povsem pridobil srce 18letne gospodične. Ko je cirkus z Dunaja odšel v Budimpešto, pisala je svoji materi nastopno pismo: »Draga mati! Ako obvestiš policijo o mojem odhodu, tedaj izvršim veliko nesrečo. James me ne pusti od sebe. Ako me boš preganjala in prisilila, da se povrnem k tebi, tedaj se zastrupim z neko barvo, ki mi jo je dal James. Tvoja Mellie.« Deklica je poslala to pismo materi ter odpotovala z rdečekožcem v Budimpešto. A mati je šla za njo v Budimpešto, jo poiskala in jo našla v nekem hotelu ter jo s pomočjo policije odpravila zopet domov na Dunaj. To nesrečno ljubezen utegne kmalu preboleti, ker je Indijanec že oženjen in že oče.

Ženska izobrazba na Kitajskem. V Kini so pričeli resno misliti na izobrazbo kitajskega ženstva. Nedavno je priredila višja dekliska šola »Kungli« izlet v Tsinan, da si ogleda izdelke tamonjše trgovske šole. Učenke nosijo posebno, precej primerno obleko modre barve in na plečih ima vsaka poseben srebrn znak. Vsak okrasek ali barvanje obraza je strogo prepovedano. Šolnina znaša mesečno 3 dolarje. Pouk obstoja v kitajskem jeziku, ročnih delih, prostih vajah in godbi in računanju v angleškem jeziku.

Sežiganje vdov v Indiji. V Indiji sežigajo vdove še dandanes. Oblasti sicer to prepovedujejo, a domačini delajo to skrivaj dalje. Celo ravnanje imenujejo »Soti«, kar znači po

naše »zelo zvesta«. Nedavno se je dogodil zopet tak slučaj. Neki 15letni mladenič se je oženil z neko 15-letno dekle in kmalu nato umrl. Domačini so naložili nato grmado, položili nanjo mrličev truplo in zažgali. Nato je prišla mlada vdova s privezanim brado, da bi ne mogla tako vpiti in se vrgla v ogenj k mrtvemu možu. Ob tej priliki je igrala godba in vsi navzoči so peli. Mislijo namreč, da se ob taki priliki združuje dvoje duš in pričinja nadaljno življenje v večnem zakonu.

Ameriška reklama. Pred petimi leti je izračunal dr. S. Sherman po statističnih podatkih stroške objav, ki jih prinašajo ameriški politični listi. Leta 1900 so iznašali 15 milijonov dolarjev, deset let prej 71 milijonov, še deset prej 39 milijonov dolarjev in leta 1867 samo 10 milijonov. Ti ameriški oglasi so pričeli postajati prava literatura. Vsem časopisom in tudi knjigam so pridejane objave raznih tvrdk in trgovin v toliki množini, da spolnjujejo večkrat nad polovico knjige, oziroma časopisa. Piscem oglašev se godi bolje kakor žurnalistom. Tako poročajo, da je pustil znani ameriški žurnalist svojo mnogo obetajočo kariero in pričel s spisovanjem oglašev, češ, da je to manj slavno, a daleč bolj praktično in vsakem oziru. Ameriške objave so postale v zadnjem času silno duhovite in več piscev je v zadnjem že po njih proslulo.

Alkohol v svetovni zgodovini. Kakor v življenju posameznika, tako igra alkohol tudi v svetovnih dogodkih čestokrat veliko ulogo. Tako je ponesrečil vsled alkohola 1. 1842. dne 13. julija orleanski vojvoda in prestolonaslednik. O tem piše »Revue Historique«: Predpoldne 13. julija je pogostil prestolonaslednik svoje pribočnike in častnike. Pri tem se je izpilo veliko vina, da so bili vsi navzoči močno vinjeni in jim ni bilo mogoče spremljati nesrečnega princa v Neuilly, kamor se je odpeljal. Najbrž je bil tudi sam od vina omamljen. Potoma je na vozu vstal in hotel govoriti s postiljonom. A izgubil je ravnotežje, odletel iz voza in obležal mrtev na cesti. K temu dogodku napominja Thiers sledeče: »Padec iz voza 1. 1842. 13. julija je spremenil fiziognomijo Evrope.« Veliki državnik je povedal s tem resnico. Prestolonaslednik je bil vsled svoje hrabrosti pri obleganju Antwerpna po Parizu in celi Franciji zelo priljubljen. Če bi bil ostal živ, bi najbrž ne bilo revolucije 1. 1848. in julijsko kraljestvo orleansko bi ne bilo propadlo. Tudi bi ostala Franciji prizanešana katastrofa 1870. leta. In torej vsega tega je krivo toliko kozarcev vina.

Ovaduštvo. V Essenu sta aretirana dva delavca iz Kruppovih delavnic radi izdajstva vojaških tajnosti. V Wiesbadenu so aretirali nekega Ullricha, ki je izdal neki tuji državi razne vojaške skrivnosti.

Milijonar morilec. V New Yorku je pri nekem koncertu milijonar Harry Thaw iz Pittsburga ustrelil arhitekta Stanford Whiteja. Ko je videl Thaw mrtvo svojo žrtev, je izrekel samo besede: »Zaslужil je, ker je uničil mojo ženo.«

Potovanje v severo-vzhodno Grönlandijo. Te dni je odpotovala z ladjo »Danmark« grönlandska ekspedicija pod vodstvom Mitiusa Erichsena. Na obali v Kopenhagnu se je bila zbrala velika množica ljudi, ki so pozdravljali oduševljeno odhajajoče junaške potnike in jim klicali: Na svidenje!

Na prižnici je umrl v Inomostu o. Melhior Karner. Zadel ga je mrtvoud in bil je na mestu mrtev.

Stavka v Debrecinu je prenehala. Z delom so baje zopet pričeli.

Strasen vihar je 25. t. m. ponoči uničil v Gorenji Italiji v provincah Milan, Mantova, Verona, Videm skoro vso letino. V slavnem

vinskem okraju Valpolicelli je toča ležala nad 70 cm. visoka. Železnica iz Verone do Gardskega jezera ni mogla voziti.

Stražnik morilec Iz Subotice poročajo, da je zabodel stražnik Milanković 28letnega Pavla Török, ki ga je vjezil v šali, s tem da mu je izpil pivo. Milankovića so zaprli.

Splošno agrarno stavko za vzhodno Galicijo so proglasili rusinski soc. demokratje za dan 17. julija.

Predor Simplon v nevarnosti. V notranjosti simplonskega predora so se podrle velike skladi skalovja. Kanal, ki odvaža vročo vodo je razrušen, tako da voda teče skozi predor.

Potres na Angleškem. Na jugu Walesa je bil močan potres. Najhujši je bil potres v kraju Swansea. Baje se je več dimnikov podrlo.

Sultan proti gramofonom. Sultan je uvaževanje gramofonov v Turčijo na kratko prepovedal iz tega vzroka, ker bi lahko gramofon ponavljal kakšne vrste iz korana in bi se tako zlorabljala vera.

Japonci postanejo mohamedanci. Panizlamsko gibanje po Egiptu od akabske afere dalje zelo napreduje. Zdaj bodo v kratkem odposlali mohamedanske misijonarje v osrednjo Azijo. Več vesti javlja, da so Japonci pri volji sprejeti in potrditi kot državno vero izlam. Zato bodo baje odpotovali v kratkem na Japonsko turški misijonarji. To vest je treba sprejeti z veliko rezervo.

Bojkot telefonu. Proti splošni stavki. Shod delodajalcev je sklenil, bojkotirati telefon, ako ga vlada res podraži. Obenem je shod sklenil, do bodo gospodarji za več dni odsvolili od dela tiste delavce, ki se bodo na Dunaju pridružili splošni stavki.

Novice za abstinentne.

Na protialkoholno zborovanje! »Domoljubovi« bravci že vsi veste, da priredi društvo »Abstinent« v Ljubljani v nedeljo, dné 15. julija protialkoholno zborovanje, ali po domače shod, ki ima namen, da pojasni boj proti pijančevanju. Zvestim »Domoljubovim« bravcem je ta boj že dobro znan, a na protialkoholnem zborovanju pa dobi vsak priliko, da se seznani s tem res za naše ljudstvo velevažnim vprašanjem. In zato vsi, ki ste dobre volje in morete utrpeti stroške, ta dan na shod Abstinenti in abstinentinje že tako veste, kaj je vaša dolžnost. Vi, ki dvomite in še ne veste, ali bi ostali na stari izvoženi poti pijančevanja, boste že oprstili, ker rabimo ta izraz, pridite, da dobite čiste, prave pojme. In ki zabavljate, se jezite, se kregate čez abstinenco in zmerjate abstinentne ter abstinentinje, pa prav gotovo na shod, samo na trkanje ne smete biti. Čista, prava, nesebična ljubezen do slovenskega ljudstva je porodila društvo »Abstinent«. Ona ljubezen tudi vodi »Abstinenta«, da iz ljubezni do abstinentov, zmernih in pa tudi hudih pivcev, sklicuje protialkoholno zborovanje. Ljubezen ljubezni! Dnó 15. julija t. l. v Ljubljano na protialkoholni shod! Pridite! Na svidenje vsi, ki ste dobre volje!

Katoliško protialkoholno gibanje v Kanadi. V Kanadi v Severni Ameriki se je pričelo jako živahno protialkoholno gibanje, izšlo je iz škofije Quebec in načelnik mu je Msgr. Bruchesi, nadškof montrealški. Glavni apostoli so frančiškani, ki hodijo od kraja do kraja, imajo govore proti alkoholizmu in organizirajo abstinenčna društva. Vstanovila se je družba treznosti, ki ima jako podobna pravila kakor naša, samo da se morajo vsi udje zavestati: 1. da ne bodo pili sami nobenih opojnih

pijač; 2. da ne bodo nikdar ponudili vina pri obiskih, obedih, prijateljskih shodih; 3. da ne bodo šli v gostilno razven iz tehtnega vzroka. Druge in tretje stopnje ta družba ne pozna. Društva so troje vrste: 1. za otroke; 2. za mladino; 3. za odraslene. Organizacija za otroke: »Protialkoholna liga kanadske mladine«, ki je bila ustanovljena pred enim letom, šteje sedaj že 78.000 udov, ki dobivajo popoln popok o alkoholnem vprašanju.

Na Angležkem so v državnem zboru dne 10. aprila t. l. sprejeli postavbo, imenovano »krajevna izbira« (Localoption), to se pravi, da vsaka občina sme odločiti, če dovoli prodajati alkoholne pijače ali ne. Po angleških kolonijah so imeli to postavbo že popred in se je dobro obnesla. V deželi Quebec se je izmed 933 občin izreklo zoper opolne pijače 903; v Ontario je bilo leta 1874 krčem 6185, leta 1902 pa samo še 2947. V mestu Toronto je bilo leta 1874 samo 60.000 prebivalcev in 530 krčem, lansko leto pa 250.000 prebivalcev in le še 207 gostiln, na otoku Prince Edward so se vse občine izrekle proti alkoholu, tudi v Avstraliji in Novi Zelandiji se je odločila večina občin proti njemu.

Pitje in zločini na Irskem. Nedavno je na nekem shodu na Irskem rekel govornik — nek visok uradnik, da so na Irskem vsi zločini in vsa revščina naravnost posledica alkoholizma in 90% odstotkov samoumorov povzroči alkohol. Nek duhovnik, ki je vse življenje v službi po javnih delavnicah (na Angleškem imajo namreč državne delavnice za reveže, kjer si lahko vsak revež s primernim delom prisluži obstanek) na Angležkem in na Irskem, obljubil je vsakemu prebivalcu dotičnih hiš veliko svoto denarja, če je bil, predno je prišel notri daj časa abstinent, — toda noben se ni oglasil. Slednjič se je oglasila neka ženska, da je bila celo življenje abstinentinja, toda da je prišla v revščino radi pijanosti svojega moža. Dr. Bernard, ki se je vsega posvetil blagemu namenu, da rešuje zanemarjene otroke in jih obvaruje revščine in zločina in je v svojem življenju zbral že 3.000.000 K in rešil 60 tisoč otrok, je rekel, da so skoraj vsi ti otroci žrtve pijanosti starišev ali varuhov.

Alkohol zastrupi kri. Nek japonski častnik je bil v vojski ranjen od kroglice v pljuča na desni strani, poleg njega je ležal v bolnišnici drug častnik, ki je bil ranjen v oba dela pljuč. Dasi ravno je bil poslednji veliko bolj ranjen, je vendar cel mesec poprej ozdravel in odšel iz bolnišnice. Oni častnik je vprašal zdravnika, kako je to, da se je onemu toliko hitreje ozdravilo in zdravnik mu je odgovoril: »Pri enem ni bila kri zastrupljena od alkohola in od tobaka, kot pri vas.« — Častnik si je to zapomnil in, ko je ozdravel, postal je abstinent.

Na Ruskem je upeljal leta 1895 minister Witte državni monopol za žganje, ki velja za celo državo od leta 1901. Samo država sme kuhati in prodajati žganje. Vlada je rekla, da stori to, da bi omejila pijančevanje, v resnici se je pa šlo za to, da bi dobila novih dohodkov. Na alkoholu ima namreč ruska vlada čistega dobička letnih 61:7 milijonov kron. Za to pa tam vlada tudi ne vidi rada, če bi ljudje opustili žganjepitje.

Narodno gospodarstvo.

Povidel.

Kako pusto je pri nas na kmetih življenje in delo, ako nima gospodinja položiti pred družino za malo južino drugega nego kos suhega kruha. In vendar bi se lahko preskrbela modra gospodinja v jeseni s slaščico, ki bi skozi

celo leto sladila življenje njej in družini. Ta priboljšek h kruhu in raznim močnatim jedlom se napravila na razne načine in pod raznimi imeni. Lahko ga imenujemo »sadno žolico«, ali »sadno zeljce« ali kar je narodna jed pri Čehih »povidel«.

Povidel kot tak je narejen iz češpelj. Zato opišemo prihodnjič njegovo izdelavo natančneje. Danes pa se ozrimo na jabolko in njegove izdelke: jabolčno zeljce in jabolčno žolico.

V porenskih pokrajinah na Nemškem je silno razširjeno »jabolčno zeljce«, ravno tako kot pri nas na Gorenškem sok ali žganjci. Izdeluje se to zeljce vedno v zvezi s stiskanjem sadnega mošta. Tako n. pr. napravijo v dolini reke Lane najpreje mošt in ga ohranijo v velikih vrčih v mrzlih kletih. Pri kuhanju zeljca vzemo najraje na šest delov jabolčnega, en del hruševega mošta. Čim več mošta se kuha naenkrat, toliko finejši, svetlejši in trpežnejši je zeljce. Ker pa ondotno ljudstvo visoko ceni jabolčni mošt, zato kuha raje z moštom vred tudi še celo neiztisnjeno sadje. Predno se prične kuhanje, se sadje pripravi, omije, razreže na 8 koscev, muha, peščice in pecelj se odstranijo, nagnjita ali rjasta mesta izrežejo. Navada je, da v ta namen porabi gospodar, kakor pri nas kadar manejo proso, iz vasi celo družbo deklic, ki od večera pa do jutra pridno lupijo sadje, ga režejo in si odganjajo spanec s petjem, pripovedovanjem pravljic in dvakratno južino. Ko napoči jutro, stresejo plovce svojega truda v velik kotel in se poslove. Ker po dnevu ni časa pečati se z zeljcem, ostane kotel pokrit do večera. Proti večeru pa zlijemo sadni mošt, ki so ga namenili v ta namen v kotel, na jabolčne kosce. Pod kotel se krepko zakuri in mora čeli čas kuhanja dobro goreti. Kotel sme biti poln do vrha. Ko se začne sadni kosci topiti, moramo pričeti mešati. Za mešanje rabijo eno in pol metra dolgo palico, ki ima na enem koncu pravokotno pritrjeno podolgovato, ne ravno široko in toliko zaokroženo desko na oglih, da je mogoče priti z vsem notranjim kotlom v dotiko. S tem mešalnikom je treba brez prestanka drgniti stene in dno kotlovo, da se ne prismoji. Meša se do konca kuhe. Zeljca samega ni skoro nič treba mešati. V marsikateri hiši, kjer hočejo imeti finejši zeljce, pridevajo zraven še: Par majhnih žličic soli, nekaj žlic sladkorja, 2 žlički stolčnega cimeta, ravno toliko stolčnih nageljnovih žebic. Kuhanje traja več ur in je mešanje od ure do ure težje, čim menj je blaga v kotlu, ker voda vedno boli izpariva. Zato se menjavajo delavci, ki delajo do polnoči na vsakih pet minut. Kdor ravno počiva, si sme privoščiti raznih slaščic, ki leže pripravljene, kakor sir, mrzla kava, pokalice mesto žganja, sveže sadje in pogače s presnim maslom. Nihče se pa ne sme s kruhom v roki približati kotlu, ker to bi bilo slabo za zeljce. Ob 12. gre prva straža k počitku in nastopijo drugi kuharji, oziroma kuharice. Ob 8. ali 9. zjutraj je zeljce narejeno. Poskusi se s tem, da se dene žličico zeljca na porcelanast krožnik in pusti stati: če da kaj vode od sebe, ga je treba kuhati še nekaj časa in vedno mešati.

K vsemu temu pripomnimo še kot važno, da služijo v izdelovanje sadne žolice ali sadnega zeljca v prvi vrsti razna sladka jabolka, tedaj sadje, ki nima niti kot mošt, ne za dom, ne za kupčijo posebne vrednosti. Tukaj pa je na svojem mestu kot nalašč. Sadje mora biti popolnoma zrelo, pa ne prezrelo, želeti je, da se še v sadni shrambi malce pozori, da napravi več sladkorja v sebi.

Sadna žolica ni nič drugega nego jabolčno zeljce, za katero pa se vzame in skuha le čisti mošt. Nekateri pridevajo moštu sladkorja, toda čim več sladkorja, toliko dražji pride, pa tudi okus je pri žolici brez sladkorja najboljši,

ker je naraven. Važno pri izdelavi je, da se stiska mošt ob hladnem vremenu in kol po stiskanju tudi skuha, da se vrenje v njem niti pričeti ne more, drugače ne dobiš nikdar stanovitne žolice.

Mnogi ravnaajo tudi tako, da »sadje opero, ga zrežejo na kosce, denejo v kotel, nalijo čez vode toliko, da se sadje ravno pokrije in kuhajo toliko časa, da se sadje ravno zmehča. Nato ga denejo v platneno ruto in iztisnejo sok. Nato se hitro kuha, kakor smo slišali gori. Kadar se kapljica ukuhanega soka na mrzlem krožniku naglo strdi in da odločiti v cellem koscu, je žolica gotova. Posebno lepa in okusna je žolica, ako se jabolkom pridene nekoliko kutej razrezanih na kosce. Pri žolici ne sme biti sadje nikdar obeljeno, kajti snov, ki je zanj zelo važna, namreč »pektin« se nahaja ravno v lupini. Gospodinje, ki hočete dobro svoji hiši, poskusite, ako vam Bog nakloni dobro sadno letino, ravnati po tem nasvetu. Po Nemškem se hvalijo gospodinje, da sadno zeljce v hiši »čudno pomaga naprejšker ljudje to jed zelo obražajo in jim nadomešča v petkih in svetkih mnogo dragih nadomestkov, ki jih je treba kupiti od drugodi.

Da majhni otroci pogostoma kriče, da se hipoma zbude in da se kažejo pri njih še drugačni bolezenski znaki, to je kakor trdi zdravstveni svetnik dr. A. Lutze., ne malokdaj posledica temu, ker doječe matere ali dojke pijo močno vznemirjajo zrnat kavo. Jako malo je takih, ki to vedo, in zategadelj opozarjamo na ta vzrok. Z obilnim dodatkom Kathreinerjeve Kneippove sladne kave kavina pijača ni samo prijetnejša in milejša, ampak tudi škodljive lastnosti zrnate kave se odpravijo skoro docela. Za mater in dojke pa bi bilo dosti bolje, ako bi pile Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo popolnoma čisto, ker speši zdravje in ker je redilna in krvotvorna ter jako dobro tekne zaradi svojega vonjavega, kavi podobnega okusa. Otrok sploh ne bi bilo več navajati nobene druge kavine pijače. Uporabljajte pa vedno le pristno Kathreinerjevo kavo v zaprtih izvornih zavojih, ki so edini porok za čistoto in fini kavin vonj; zahtevajte izrečno pri nakupovanju »Kathreinerjevo kavo« in pazite na znamko »župnik Kneipp«.

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svežega proizvajanja okusna, zdravju v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavojke s varstvene znamke župnik Kneipp.

Loterijske srečke.

Dunaj,	30. junija	56	6	76	81	47
Gradec,	30. junija	59	51	16	27	21
Trst,	21. junija	31	77	14	17	19
Linc.	23. junija	81	27	37	74	63

Važno za prodajalce!

8/4 damast-robcev za kavo z resami (frankami) rubeče, višnji, in belo, komad K 1-...
4/4 platn. damast-gradi rubeče, višnji, in roza, progasto, perilno meter K — 65.

4/4 isto, najboljše 1. meter K — 80
Žepni robci z modern. pisanimi podobami tucat 80, 85, in 50 v, platn. namizni prti brisače, brisačke za kozarce itd. najceneje. Razpošilja po povzetju - Reference proste. 1408 3-2

Adolf Hofmann, tkalnica, Starkstadt, Češko.

Gimnazijski konvikt

benediktinskega samostana v št. Pavlu
v lepi, zdravi legi v lavantinski dolini na Koroškem. 1316 8 4

Javna popolna gimnazija
in zasebni pripravljalni tečaj. Prospekte razpošilja na zahtevo samostansko predstojništvo. Sprejmo se tudi dečki-pevci proti štipendiji ali brezplačni hrani.

Prostovoljna prodaja.

V sredi prijaznega trga na Kranjskem ležeči mlín se proda iz proste roke. Mlín je pripravljen za mlinske, strojar-ske, mizarske, k'jučavničarske ali kovarske obrti. Pri mlínu je nekaj sveta. Natančna pojasnila se zvedo pri lastnici g. Jeri Simon, posestniku na Vrhniki šte. 178, na katero naj se tudi naslovijo ponudbe. Posredovalci so izključeni. 1425 3-2

Prilagodna številka „DOMOLJUBA“
izide dne 12. julija 1906.

L. Luser-jev obliž za turiste

najboljše in najgotovše sredstvo proti kurjim očesom, trdi koži itd. 825 Glavna zaloga: L. Schwenk-a lekarna, Dunaj-Melding
Zahte Luser-jev obliž za turiste vajte K 1-20
Dobliva se v vseh lekarnah. 20-11

Stanje vlog 30. apr. 1906: Preje: Gradišče 1, sedaj: Denarni promet 30. apr. 1906:
čez 11 milijonov kron. Kongresni trg 2, I. čez 54 milijonov kron.

Lastna glavica K 252.865.93.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. aprila 1906: K 12,333.339-53. Denarni promet v letu 1906: 54,418.440-28.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na raspolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1906.

2617 D 26-14

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, kneskoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, župan, posestnik, podjetnik in trgovec v št. Vidu nad Ljubljano, Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici, Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani, Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju, Ivan Kregar, svet trg. in obrtne zbornice v Ljubljani, Francišek Leskovic, zasebnik in blagajnik Ljudske posojilnice, Ivan Pollak, tovarnar v Ljubljani, Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani, Greg. Slibar, župnik na Rudniku.

BRAZAY
FRANCO-ŽGANJEVO MILO

neprimerno najboljše na ohranjenje kože

Brazay-Francovo žganje

lajša vse bolečine pri trganju in revmi.

Eau de Cologne de Brazay

ideal vseh toaletnih sredstev. — Dobliva se povsod. IV 781 8 3

Obrtna
Aka-
demija

Friedberg

pri Franko-

brodu ob M.

Politehn. zavod za
inženjerstvo in arhitekturo
252 11-5

Znana „Pezdirčeva“

gostilna

v Metliki s pripadajo-

čimi gospodarskimi po-

slopiji se proda ali pa

da takoj v najem. 1439

Pojasnila daje: Hra-

nilnica in posojilnica v

Semiču. 2-1

Koverta s firmo

in

trgovske račune

priporoča

Katoliška tiskarna.

Pomagajo hitro in za-
nestljivo za kašelj, hri-
pavost in zaslezenje.

Izvrstne slasti ter brez
slabega vpliva na tek

Kartoni po 1 K
... in 2 K ...

Poizkusni
karton 50 vinar.

1906 33 Naprodaj po vseh avstrijskih lekarnah.

Stanje hranilnih vlog:
nad 22 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 768.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska
v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentn davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestimi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

786 13-4

Najcenejša prodaja ostankov
Rumbarška tkanina, 18 kr. meter; flanele 17 kr. meter; blago za obleke 90 cm široko 32 kr. met. 110 cm široko 37 kr. meter; celof. 18 kr. meter. Ostanki dolgi 10-15 m. Vse najboljše kakovost, pristna barva, razpošilja le proti povzetju. 1474 6/1
Fr. Krikorka, tkalnica, Nachod.

Franc Zechner, jun.

Izdelovatelj harmonik.
Gradec, Jakomini-
gasse 30. 1460
se priporoča za izdelovanje

harmonik vseh vrst
zagotavlja joč najboljšo iz-
vršitev po najnižjih cenah.

Poprave se izvrše naglo
in najcenejše.

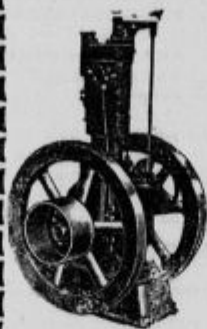
Ceniki zastoj in franko.

„Slava Mariji“

ob tristoletnici Marijine družbe se še vedno
dobi v „Katol. bukvarni“ v Ljubljani po 40 v. izvod.

Velika zaloga

vsakovrstne opeke
(falz - cegla) iz raznih velikih tovarn pri
F. Pečniku v Domžalah. Postrežba točna,
cene nizke. 1351 4-3

Najboljši in najcenejši **amerikanski motor za bencin**

za kmetijo in obrt, od dve do pet konjskih moči. Jednostaven, za-
nesljiv, trpežen in popolnoma samodelujoč. Cena od K 1350 do K 3200.
Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam
2616 D 26-14 preskrbi. — Dobivajo se najboljše pri

Karol Kauscheka nasl.

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Tudi vsi poljedelski stroji kakor: mlatilnice, slamorez-
nice, vrtila, čistilnice, mlinci za sadje in grozdje, preše itd.

Traverze, cement, štorja, okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Najbolje švicarske ure,
po nizki ceni se dōbe pri
sloveči, po celem svetu znani tvrdki

H. Suttner, Kranj.

Prosim zahtevajte najnovejši
krasni cenik zastoj in poštnine
prosto. (Tisoče pohvalnih pisem.)

Dobrota za

zdrave in bolne

kakor tudi važno hranilno
sredstvo za gospodinje je

Ceres jedilna mast

iz najfinejših kokos orehov.

1321 a 6-5

Sirolin

Povečuje slast do jedi in težo telesa,
odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja,
močno potenje. 2209 D 44 27

Priporočajo vsak dan pri
pljučnih boleznih, katarih
oslovskega kašlja, škro-
fulozi, Influenca □ □ □
mногоštevilni profesorji in zdravniki.

F. Hoffmann - La Roche & Co.,
Basel (Švica).

„Roche“

Dobiva se z zdravniškim receptom po
4 K steklenica.

Ker se ponujajo manj vredna ponarejanja, pro-
simo zahtevajte vedno: izvirni zavitek „Roche“.

Postavno varovano Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev
2630 D balzam 52-27

le z zeleno znamko "redovnica".

Starodavno neprekinjeno

proti slabemu prebavljanju, krčev v želodcu, koliki, kataru, prehladnim, influenci itd. itd.

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali ena velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko maslo, posveščeno mano kot non plus ultra

proti vsem se tako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Progradi pri Rogaški Slatini.

Brosura s tisoč originalnih zabavnih pism gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah.

Preč. cerkvenim predstojništvom!

Priporočamo kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, zakristije, veže, kuhinje in hodnike krasne

mozaične plošče

iz cementa v raznih barvah (do 5) in okusnih vzorcih po K 3-6 loco Ljubljana za 1 m². Imam tudi eleganten trotoar za pred in okoli hiše in cerkva. — Krasni so pokopališki križi iz mitiranega marmorja.

Slav. cestnim odborom in podjetnikom priporočamo zalogo cementnih cevi (6, 10, 15, 20, 25, 30, 40 cm notr. svetlobe) po jako ugodnih cenah, milijne kamne, raznovrstne stopnjice, podboje, (bangerje), oklepe za okna itd.

Gg. kmetovalcem nudimo poleg imenovanega strešno cementno opeko, korita za prašiče (od 6 K naprej), grobne okvirje in spomenike iz cem. marmorja, 6 centimeterske cevi (1 m po K 1-20) za napeljavo vode mesto drugih železnih in lesenih cevi pri vodovodih, podstavke za pred vodnjake in drugo cementno blago.

Andrej Zajc

cementarna na Pečati, pošta Dol (Lusttal).
Ceniki in vzorci v naravi na zahtevo.

152 D 49-24

Klauerjev

„Triglav“

je najbolj zdrav izmed vseh likerjev.

Pravi in pristni Triglav izdeluje edinole

J. KLAUER, Ljubljana.

Za nagluhe

Je Plobnerjev novozboljšani **slušni bobni** neobhodno potreben. (Patentovan v vseh kulturnih državah.) Z velikim uspehom se rabi, ako šumi po ušesih in pri neraznem boleju ušes. Kdor ni popolno gluha, dospe na ta način do popolnega sluha. Neporušljiv in skoro neviden, ako se nosi v ušesu. Tisoči v rabi. Mnogo zahvalnic od gospode in zdravnikov. Prišla se, ako se pošlje denar naprej ali povzame, 1 komad 10 K, 2 korada 18 K. — Prospekt s spritliki zastoj. 1215 6-6

C. POEHLMANN,

Wilhelmstrasse 10, Monakovo (München) W. 44.

Moja soproga je 5 let čutila hudo šumenje po ušesih in je malo slišala; po komaj trimesečni porabi Vašega slušnega bobniča je pa skoro popolno ozdravljena, in Vam z radostjo sporočam, da sedaj po preteku petih let zopet čuje tikatakanje ure. Potrudil se bom vedno najtopleje priporočati Vašo tako koristno iznajdbo in dal na željo rad vsakomur pojasniti. Ulm. O. K.

Brandy de Brunes (Bosanski slivovec)

razpošiljajo v pletenkah (3l) po K 9, — franko po povzetju sadne destilacije lekarja K. Fuhrich-a, Foča, Bosna. 1254 10-3

Kratko a dobro. Za polovico

cene po ceniku, tudi ako se vzame posamič, dobavimo vam vse. Tako stanejo **kolesa gl. 40-44**. Od gl. 47- dalje popolno carine prosto od avstrijske razpošiljalnice. Freilauf gl. 2- več. **Multiplex kolesa** 6 letno pisano jamstvo. Kolesni krov gl. 2-40, 2-60, 2-80. Zračne cevi gl. 1-50, 1-70, 2-10, pism. jamstvo. Sedlo 1 gl. vožna sesalka 50 kr., držala, osli itd., primerne za vsak sistem, čudovito ceno Krasni cenik zastoj in poštine prosto. Iščete se zastopniki tudi za samo priložnostno prodajo. Postranski zaslužek. **Multiplex Fahrrad-Industrie Berlin 41, Glitschinerstr. 15. 1229 5**

Zaloga bališč za neves'e.

Priporočljiva trgovina!

Najbolje in najceneje se kupi blago v veliki izbiri za ženske in moške obleke pri obvezni domači trgovini

Češnik & Milavec
(pri Češniku)

Lingarjeve ul. Ljubljana Špitalske ul.

Velika zaloga najnovejšega sukna, štofa, kamgrna, hlačevine za moške obleke, za ženske obleke najnovejše modno, volneno blago v vseh barvah, perilni kambrik, saten, kotenina, pisana in bela, platno in mnogo drugega. 313 26-11

Zaloga bališč za neveste.

Podpisani si občinstvu ugodno javi, da bo de ordiniral vsak torek

v **Ilirski Bistrici**

v hotelu „Ilirija“ na sobobolne. Vsakovrstne plombe, operacije, vstavljanje novih sob in celih sobovij itd. itd.

Dr. A. Praunseis,
324 a sobozdravnik v Ljubljani.

Hamburg Amerika Linie

Vožnje traja dni 6 dni

izvrstna prilika za potovanje je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parnikij

„Amerika“ 24.000 ton

„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25.000 ton

koraj še enkrat večji kakor do sedaj veliki parnikij z 8-12 potnikov

Pojasnila daje zastopnik:

Ljubljana Fr. Seunig,
Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Ljubljana

Pred Skofijo 3

Josip Kordin

priporočja

Ljubljana

Pred Skofijo 3

svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

167 26-23